

NOVEMBER 2022

BETTER ENERGY A/S
SLAGELSE KOMMUNE

MILJØVURDERINGSRAPPORT

- Miljøvurdering af forslag til kommuneplantillæg nr. 18 og lokalplan nr. 1255.
- Miljøkonsekvensvurdering (VVM) af ansøgt projekt.

SOLCELLEANLÆG VED TJÆREBY

NOVEMBER 2022

BETTER ENERGY A/S
SLAGELSE KOMMUNE

MILJØVURDERINGSRAPPORT

- Miljøvurdering af forslag til kommuneplantillæg nr. 18 og lokalplan nr. 1255.

- Miljøkonsekvensvurdering (VVM) af ansøgt projekt.

SOLCELLEANLÆG VED TJÆREBY

PROJEKTNR. A220053
DOKUMENTNR. 001
VERSION 4.1
UDGIVELSESDATO 10. november 2022
UDARBEJDET MSSB, LKCN, LBRO
KONTROLLERET NEMI, HSLY
GODKENDT HSLY

INDHOLD

1	Indledning	7
1.1	Proces	8
1.2	Plan- og projektområdet	8
1.3	Planforslagenes indhold	9
1.4	Projektbeskrivelse af anlægget	12
2	Miljøvurderingsrapportens indhold og afgrænsning	15
2.1	Miljøbegrebet	15
2.2	Afgrænsning af miljøfaktorer	15
2.3	Alternativer	15
2.4	Kumulative projekter	16
2.5	Overordnet vurderingsmetode	16
3	Ikke teknisk resumé	18
3.1	Landskab og visuelle konsekvenser	18
3.2	Kulturarv	18
3.3	Natur, dyreliv, bilag IV-arter	19
3.4	Klima, luft og ressourcer	20
3.5	Jord og grundvand	20
3.6	Afværgende foranstaltninger	21
3.7	Overvågning	22
4	Landskab og visuelle forhold	23
4.1	Metode	23
4.2	Miljøstatus og mål	23
4.3	Konsekvensvurdering	31
4.4	Sammenfatning	62
4.5	Afværgende foranstaltninger	63
4.6	Overvågning	63
4.7	Referencer	63

5	Kulturarv	64
5.1	Metode	64
5.2	Miljøstatus og mål	64
5.3	Konsekvensvurdering	65
5.4	Sammenfatning	68
5.5	Afværgende foranstaltninger	68
5.6	Overvågning	68
5.7	Referencer	68
6	Natur, dyreliv og bilag IV-arter	69
6.1	Metode	69
6.2	Miljøstatus og mål	69
6.3	Konsekvensvurdering	76
6.4	Sammenfatning	82
6.5	Afværgende foranstaltninger	84
6.6	Overvågning	84
6.7	Referencer	84
7	Klima, luft og ressourcer	85
7.1	Metode	85
7.2	Miljøstatus og mål	85
7.3	Konsekvensvurdering	87
7.4	Sammenfatning	89
7.5	Afværgende foranstaltninger	89
7.6	Overvågning	89
7.7	Referencer	90
8	Jord og grundvand	91
8.1	Metode	91
8.2	Miljøstatus og mål	91
8.3	Konsekvensvurdering	92
8.4	Sammenfatning	95
8.5	Afværgende foranstaltninger	96
8.6	Overvågning	96
8.7	Referencer	96

1 Indledning

Denne miljøvurderingsrapport indeholder en miljøvurdering af Slagelse Kommunes forslag til Kommuneplantillæg nr. 18 og Lokalplan 1255 for solcelleanlæg ved Tjæreby.

Ifølge lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) har myndigheder pligt til at miljøvurdere planer og programmer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2.

Slagelse Kommune har modtaget en projektansøgning fra Better Energy A/S, som ønsker at etablere et solenergianlæg på ca. 40 ha ved Tjæreby. Better Energy har i deres ansøgning anmodet om at lade projektet undergå en miljøvurderingsproces iht. miljøvurderingslovens § 18, stk. 2. Slagelse Kommune har vurderet, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport (VVM) for projektet i overensstemmelse med miljøvurderingslovens afsnit III¹.

Projektet vurderes at omfatte følgende anlægstype på miljøvurderingslovens bilag 2: Punkt 3a): Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1).

Det er aftalt, at miljøvurderingsrapporten udarbejdes som en kombineret miljøvurderingsrapport, der omfatter miljøvurdering af kommuneplantillæg og lokalplan, der er den mest detaljerede plantype i det danske plansystem, samt miljøkonsekvensvurdering af det ansøgte projekt (VVM).

Vurderingerne af miljøpåvirkningen er i denne rapport som udgangspunkt udarbejdet som en samlet vurdering af såvel plangrundlagets og projektets miljøpåvirkning. Plangrundlaget, herunder særligt lokalplanen, er udarbejdet på baggrund af et konkret projekt (projektlokalplan), hvorfor planlægningens miljøpåvirkning og projektets miljøpåvirkning som udgangspunkt vil være sammenfaldende. Der kan dog være konkrete forhold og tiltag i projektet, som ikke reguleres gennem lokalplanlægningen. Såfremt disse forhold eller tiltag medfører en

---

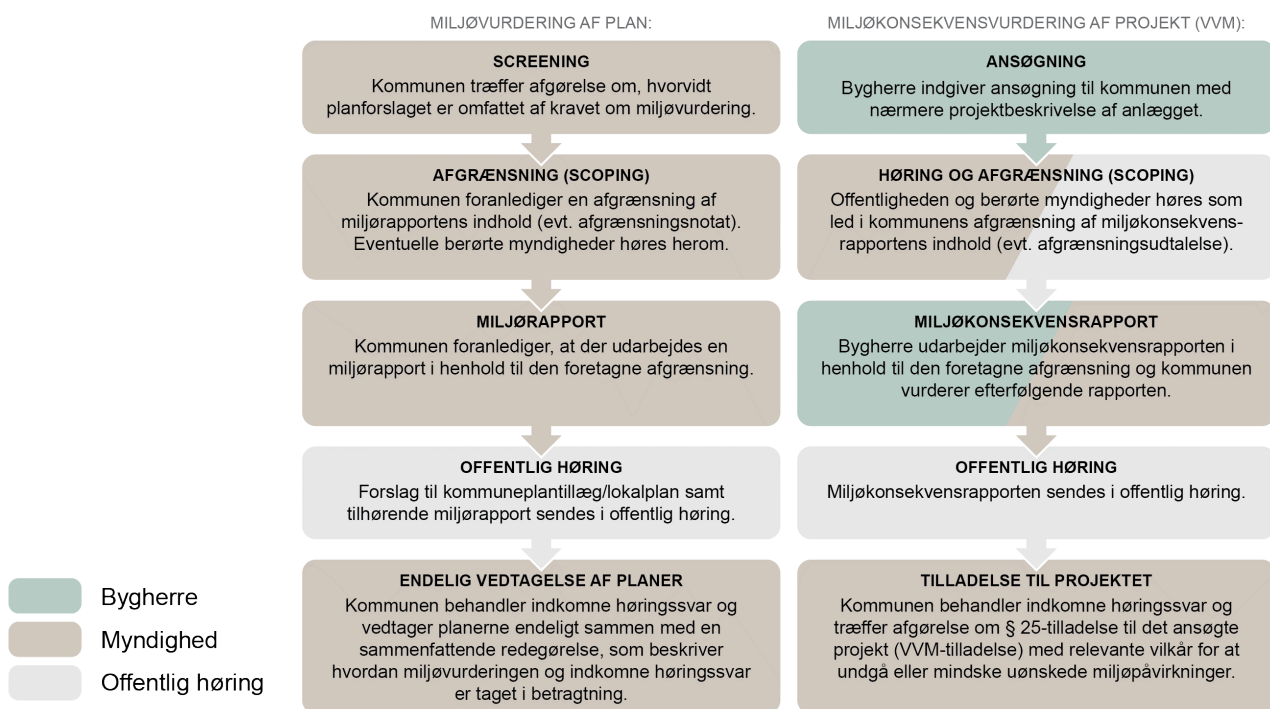
¹ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27.10.2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

yderligere miljøpåvirkning, vil dette være udtrykkeligt angivet miljøvurderingsrapportens enkelte afsnit.

Efter den offentlige høringsperiode af planforslag og den kombinerede miljøvurderingsrapport træffer kommunen afgørelse om, hvorvidt projektet kan etableres, hvilket forudsætter et endeligt vedtaget plangrundlag samt en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 (VVM-tilladelse).

1.1 Proces

Miljøvurderingen af planerne og af projektet gennemføres efter de fem trin, som ses i Figur 1-1.

Figur 1-1 Skematisk illustration af processen for miljøvurdering af plan og miljøkonsekvensvurdering af projekt (VVM).

1.2 Plan- og projektområdet

Plan- og projektområdet, som er sammenfaldende, ligger i Slagelse Kommune ca. 650 meter øst for Skælskør og ca. 300 meter vest for Tjæreby. Plan- og projektområdet udgør et samlet areal på ca. 40 ha, og arealet anvendes i dag til landbrugsjord i omdrift. Arealet ligger i et åbent landbrugslandskab, som i forvejen er præget af tekniske anlæg i form af vindmøller og højspændingstracéer med tilhørende master.

Figur 1-2 Plan- og projektområdets afgrænsning og placering.

1.3 Planforslagenes indhold

Med Kommuneplantillæg nr. 18 udlægges plan- og projektområdet til tekniske anlæg i form af solcelleanlæg. De detaljerede bestemmelser for plan- og projektområdet fastlægges med Lokalplan nr. 1255.

Planforslagene har til formål at sikre, at der inden for plan- og projektområdet kan opstilles solceller med henblik på at fremme en CO₂-neutral energiproduktion i Slagelse Kommune. Plan- og projektområdet udlægges således til tekniske anlæg i form af solcelleanlæg og de for anlægget nødvendige tekniske installationer og bygninger.

Lokalplanen har til formål at sikre, at der inden for plan- og projektområdet kan opstilles solcelleanlæg, herunder solcellepaneler med tilhørende tekniske installationer, samt at solcelleanlægget gives en placering og udformning, som indpasses i landskabet, hvor der også er taget hensyn til beskyttede naturtyper, diger mv. Lokalplanen har desuden til formål at sikre, at der etableres afskærmende beplantning.

Med lokalplanen muliggøres, at der inden for plan- og projektområdet opføres solcellepaneler med de til formålet hørende teknikbygninger, transformere, stepup-transformere og andre tekniske installationer samt trådhegn, interne serviceveje og beplantningsbælter. Lokalplanen fastsætter en maksimal højde på solcellepaneler og mindre transformere og teknikbygninger på 3,5 meter, og en maksimal højde for stepup-transformer og teknikbygning på 6,5 meter.

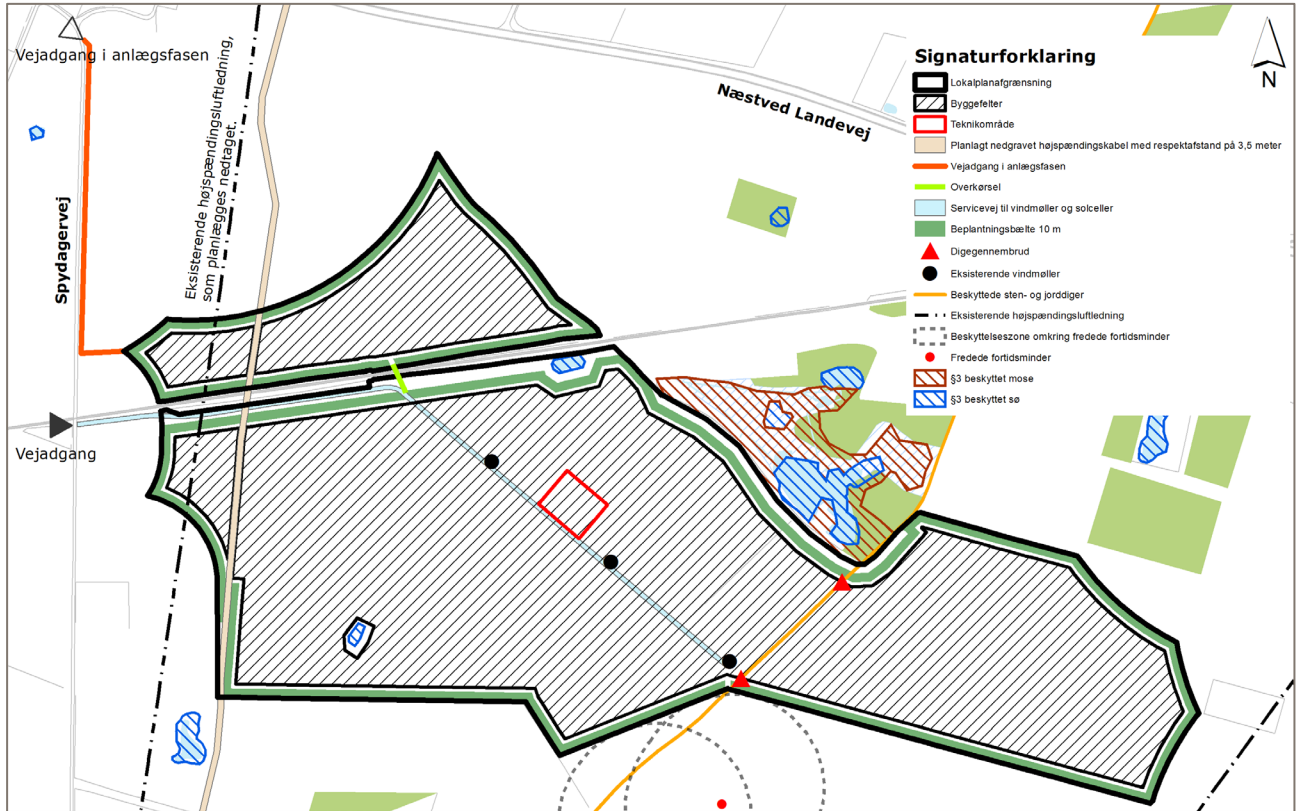
I plan- og projektområdet findes desuden højspændingsmaster, højspændingsledninger og vindmøller, der kan videreføres som eksisterende lovlige forhold.

Lokalplanens bestemmelser sikrer, at der rundt om anlægget – langs plan- og projektområdets afgrænsning – etableres afskærmende beplantningsbælter for at mindske eventuelle indkig til anlægget. Beplantningsbælterne skal bestå af træer og buske af hjemmehørende arter fra egnen, og skal have en højde på min. 4 meter, når de er fuldt udvoksede. Beplantningsbælterne skal gives en bredde på min. 10 meter og skal bestå af min. 6 rækker. Beplantningsbælter er fastlagt, så der på strækninger langs Fodsporet og syd for beskyttede søer og moser holdes en afstand på minimum 10 meter for at begrænse skyggepåvirkning.

Lokalplanen sikrer desuden, at der kan etableres trådhegn langs plan- og projektområdets afgrænsning på indvendig side af beplantningsbælterne, og at der inden for området kan etableres interne serviceveje, som kan vejbetjenes fra Spydagervej.

Plan- og projektområdet ligger i landzone, og vil ved lokalplanens vedtagelse forblive i landzone. Lokalplanen indeholder bonusvirkning, og erstatter således de tilladelser til bebyggelse og anlæg i landzone, jf. planlovens § 15, stk. 4, som er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse.

Lokalplanens sikrer reetablering af plan- og projektområdet, når solcelleanlægget ikke længere er i drift. Fjernelse af anlægget skal ske senest ét år efter, at driften af anlægget er ophørt, hvorefter arealet skal reetableres til landbrugsmæssig drift.

Figur 1-3 Lokalplankort, som viser områdets disponering med byggefelter til solcelleanlæg, beplantningsbælter, interne serviceveje, vejadgange mv.

1.4 Projektbeskrivelse af anlægget

Projektet omfatter et jordbaseret solcelleanlæg, som forventes at kunne producere ca. 38.500 MWh årligt, svarende til elforbruget for ca. 9.000 husstande. Elproduktionen er grøn, og vil bidrage positivt til såvel kommunale som nationale mål for den grønne omstilling, idet solcelleanlægget vil spare klimaet for skadelige emissioner.

Plan- og projektområdet tages ud af traditionel landbrugsdrift, hvilket kan reducere grundvandsforurening, idet området ikke længere sprøjtes med pesticider. Der sås græs, som kan afgræsses af dyr, der i givet fald passes efter økologiske retningslinjer. Planforslagene muliggør, at landbrugsdriften fortsætter med dyrehold og en ny ikke-forurenende produktion, nemlig grøn strøm. Den økologiske drift af området uden brug af sprøjtemidler kan bidrage positivt til grundvandet og vandmiljøet. Når det ikke længere er rentabelt at producere energi på lokationen, fjernes anlægget, og arealet vil igen kunne overgå til landbrugsdrift.

Anlægget består af flere solcellepaneler, som placeres på stativer med minimalt aftryk på jordoverfladen. Solcellemodulerne vil enten have faste sydvendte paneler og have en højde på maks. 3,5 meter målt fra terræn eller have faste øst/vestvendte paneler med form som et saddeltag på maksimalt 2,5 meter over terræn. Modulerne vil blive placeret i lige, parallelle rækker med samme indbyrdes afstand. For at mindske risikoen for refleksioner fra solcellepanelerne, skal solcelleanlægget anti-refleksbehandles. Solcellepanelerne har ingen bevægelige dele eller væsker i konstruktionen. Der vil i forbindelse med driften af solcelleanlægget ikke blive anvendt råstoffer, og der vil ikke blive produceret affald.

Figur 1-4 Princip for opstilling af solcellepaneler.

Foruden solcellemodulerne består anlægget af invertere, hvor den producerede jævnstrøm omdannes til vekselstrøm og transformere, som samler strømmen fra flere invertere. Inverterne er små enheder, der er placeret under solcellepanelerne, ligesom transformerne står i tilknytning til rækker med solcellepaneler.

Der placeres ca. én transformer pr. ha jævnt fordelt i projektområdet. Transformer og mindre teknikbygninger vil få en højde på maks. 3,5 meter målt fra terræn, og som opføres i ensartede materialer, med samme udformning og i diskrete farver.

Figur 1-5 Eksempel på en inverter (t.v.) og en transformer (t.h.).

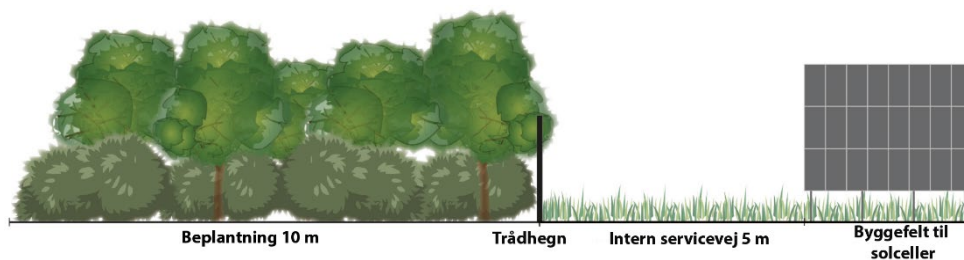
Der etableres desuden én stepup-transformer med en højde på maks. 6,5 meter målt fra terræn. De højere elementer skal placeres centralt i området af hensyn til den visuelle indvirkning på omgivelserne og fremtræde ensartet i materiale og udformning og gives mørke farver. Stepup-transformeren anvendes til at tilkoble anlægget til det øvrige distributionsnet, som sker i samarbejde med et lokalt el-selskab.

I tilknytning til stepup-transformeren kan der etableres tekniske installationer, såsom afbrydere, koblingsudstyr og lynafledere mv., med en højde på op til 15 meter over terræn. Lynafledere er slanke koniske mastkonstruktioner, der er 40 cm i bunden og 4 cm i toppen.

Figur 1-6 Eksempel på stepup-transformer og en teknikbygning.

Der etableres afskærmende beplantningsbælter med en bredde på min. 10 meter langs afgrænsningen af plan- og projektområdet. Beplantningsbælterne vil bestå af hjemmehørende arter, og skal medvirke til at afskærme visuelt for solcelleanlægget. Langs plan- og projektområdets afgrænsning – på indvendig side af beplantningsbælterne – vil der blive etableret trådhegn. Trådhegnet vil blive etableret som bredmasket vildthegn, som muliggør mindre dyrs bevægelighed gennem området.

Figur 1-7 Princip for afgrænsning af området med etablering beplantningsbælte, trådhegn og serviceveje.

Bag trådhegnet etableres en intern servicevej med en bredde på min. 5 meter, som der vil være adgang til fra Spydagervej. Solcellemodulerne placeres med en indbyrdes afstand, som tillader, at arealerne mellem modulerne vil kunne anvendes som serviceveje.

Ubebyggede arealer mellem og under solcellemodulerne, som ikke anvendes til interne serviceveje, vil fremstå som græsklædte arealer.

2 Miljøvurderingsrapportens indhold og afgrænsning

2.1 Miljøbegrebet

Miljøvurderingsrapporten tager afsæt i miljøvurderingsloven, som fastsætter kravene til miljøvurderingens proces og indhold.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed og sikkerhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

2.2 Afgrænsning af miljøfaktorer

Slagelse Kommune har på baggrund af screening og høring af berørte myndigheder samt den afholdte debatperiode udarbejdet et afgrænsningsnotat, hvoraf det fremgår, hvordan de forskellige miljøemner skal håndteres i miljøvurderingsrapporten. Afgrænsningen har resulteret i, at miljøvurderingsrapporten skal omhandle følgende miljøemner:

- > Landskab og visuelle konsekvenser
- > Kulturarv
- > Natur
- > Klima, luft og ressourcer
- > Jord og grundvand

2.3 Alternativer

Miljøvurderingsrapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet (0-alternativet). 0-alternativet beskriver det scenarie, at planforslaget ikke vedtages, så eksisterende forhold videreføres. Ved 0-alternativet fortsætter de eksisterende forhold uden solcelleanlæg i området. Det må forventes, at plan- og projektområdet ved 0-alternativet fortsat anvendes til landbrugsmæssig drift.

Under hvert emne i miljøvurderingsrapporten gives en beskrivelse af den nuværende miljøstatus i planområdet. Denne miljøstatus udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved 0-alternativet, og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser ved gennemførelse af lokalplanen og projektet.

Plan- og projektområdet er valgt, da det overordnet er velegnet til solenergiproduktion. Plan- og projektområdet ligger godt placeret i forhold til at tilkoble anlægget til elnettet. Derudover udgøres plan- og projektområdet af regulære

markflader, der er velegnet til opstilling af solenergipaneler, hvor der er indgået aftale med alle ejere inden for plan- og projektområdet.

Plan- og projektområdet er beliggende indenfor de positive områder til solceller i henhold til kommuneplanens retningslinjer 2.6 Store solenergianlæg, hvor Slagelse Kommune på baggrund af en ordoverordnet planlægning har udpeget området som velegnet til solcelleanlæg. Med den valgte placering, placeres anlægget i det åbne land ca. 650 meter øst for Skælskør i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for placering af større solcelleanlæg. Der er på baggrund af denne placering og områdets størrelse ikke fundet anledning til at vurdere på alternative placeringer.

2.4 Kumulative projekter

Plan- og projektområdet er i forvejen præget af tekniske anlæg, da der inden for området findes tre vindmøller og højspændingsledninger, der er under kabellægning, hvilket medfører kumulative visuelle effekter med det planlagte solcelleanlæg.

De kumulative visuelle effekter af disse anlæg vil indgå i miljøvurderingen med kvalitative vurderinger baseret på fotos fra området med visualiseringer af solcelleanlægget.

Det vurderes, at der ikke er andre planer eller projekter i nærheden af plan- og projektområdet, som vil medføre kumulative effekter, som er relevante at tage i betragtning i forhold til miljøvurderingsrapportens vurdering af landskabelige konsekvenser.

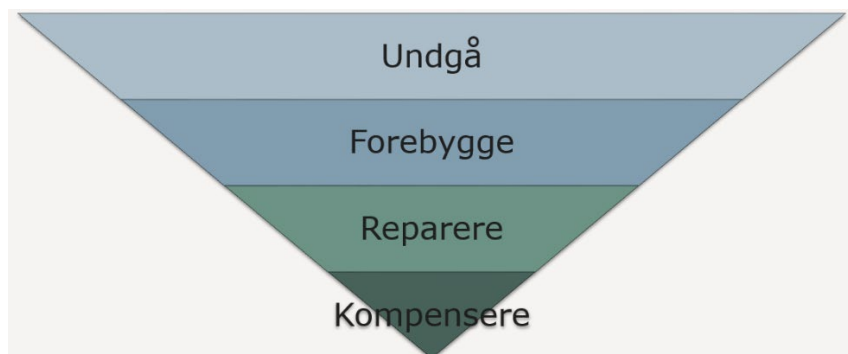
2.5 Overordnet vurderingsmetode

Der anvendes følgende metode i miljøvurderingerne:

- > Væsentlig påvirkning:
En påvirkning vurderes at være *væsentlig*, hvis den berører et stort område, væsentlige interesser og/eller er af lang eller permanent varighed.
- > Middel påvirkning:
En *middel* påvirkningsgrad forekommer, hvis en påvirkning er af længere varighed i et større område med ingen eller få væsentlige interesser, og/eller påvirkningen er reversibel.
- > Lille påvirkning:
En påvirkning vurderes at være *lille*, hvis påvirkningen af miljøet er af kort varighed og/eller i et lille område uden væsentlige interesser.
- > Ingen/ubetydelig påvirkning:
Der vurderes at være *ingen* eller en *ubetydelig* påvirkning af miljøet.

Hvor der identificeres væsentlige konsekvenser af projektet, vil det blive vurderet, om påvirkningerne kan undgås ved en projektilpasning, mindskes ved hjælp af værgesforanstaltninger, eller om der kan kompenseres for dem. Af Figur

2-1 rangerer løsningernes kvalitet; Det er bedst at undgå miljøpåvirkninger, fremfor at skulle kompensere en miljøpåvirkning (eksempelvis ved at anlægge erstatningsnatur).

Figur 2-1 Rangering af løsninger til håndtering af væsentlige miljøpåvirkninger.

3 Ikke teknisk resumé

3.1 Landskab og visuelle konsekvenser

Samlet set er det for effekter på landskab og visuelle forhold vurderet, at:

- > Påvirkningen i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *lille*, da den er af midlertidig karakter og primært vil kunne opleves i nærområdet omkring plan- og projektområdet.
- > Påvirkningen i driftsfasen vurderes at være *lille*, da anlægget ligger delvist skjult bag eksisterende beplantninger og det bølgede terræn set fra lidt længere afstande, mens anlægget fra de nære omgivelser vil være så godt som skjult bag den afskærmende beplantning. Fra de nære omgivelser, herunder Næstved Landevej, vil anlægget med solcellepaneler i en maks. højde på 3,5 meter dog være delvist synlig gennem beplantningen i vinterhalvåret, når træerne og buskene har tabt sine blade. Opføres øst-vestgående paneler med en maks. højde på 2,5 meter, vil synligheden være mindre bag den nye afskærmende beplantning. Anlægget vil opleves i sammenhæng med de eksisterende vindmøller, højspændingsledninger og master, som findes i og nær området. Grundet anlæggets lave højde og den afskærmende beplantning, vil anlæggets synlighed virke ubetydelig set i sammenhæng med de eksisterende tekniske anlæg, som særligt fra afstand vil være markant mere synlige i området.
- > Påvirkningen af kystlandskabet vurderes at være *lille*, da anlægget ikke vil have visuelt samspil med kysten på grund af stor afstand, terræn, anlæggets højde, den afskærmende beplantning samt mellemliggende bebyggelser og beplantninger. Endvidere vil de eksisterende vindmøller fortsat være de dominerende elementer i landskabet.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* påvirkningsgrad på landskab og visuelle forhold.

3.2 Kulturarv

Samlet set er det for effekter på kulturarv vurderet, at:

- > Påvirkningen i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *lille*, da den er af midlertidig karakter og da afstanden til kirken samt de mellemliggende landskabsforhold gør, at udsynet til kirken er begrænset.
- > Påvirkningen i driftsfasen vurderes at være *ubetydelig*, da synligheden af kirken fra veje og ejendomme i Tjæreby ikke begrænses, og da synligheden set fra vest i forvejen er begrænset og præget af højspændingsledninger, som er væsentligt mere dominerende elementer i landskabsbilledet end solcelleanlægget. Desuden har anlægget en begrænset højde, som vil være skjult bag afskærmende beplantning.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* påvirkningsgrad på kulturarv.

3.3 Natur, dyreliv, bilag IV-arter

- > Samlet set er det for effekter på natur, dyreliv og bilag IV-arter vurderet, at:
- > Påvirkningen vurderes at være *ubetydelig* for det nærmeste Natura 2000-område, da plan- og projektområdet udgøres af dyrkede landbrugsarealer i relativt lang afstand fra Natura 2000-området og evt. påvirkninger herfra vurderes at være lokale, og da området ikke vurderes at udgøre et væsentligt levested for arter på udpegningsgrundlaget herfor i det omfang de måtte optræde uden for Natura 2000-området.
- > Påvirkninger i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *ubetydelige* for § 3-områder, beskyttede diger og andre naturområder i eller i nærheden af plan- og projektområdet, da projektet ikke medfører ændringer i disse områder, og da der holdes respektafstand til disse i forbindelse med anlæg-gelsen. Der vurderes også at være *ubetydelige* påvirkninger af bilag IV-arter samt truede og/eller fredede arter, da projektområdet ikke vurderes at udgøre levesteder for de arter, der forventes at kunne forekomme i om-rådet, ligesom anlægsarbejdet i omfang og påvirkning vurderes at være sammenlignelig med den nuværende arealanvendelse, hvor området dyrkes og der er kørsel med landbrugsmaskiner. I anlægsfasen vurderes en *lille til middel påvirkning* af den økologiske forbindelse gennem området, da opførelse af hegn omkring plan- og projektområdet i stigende grad vil medføre, at området fauna skal bevæge sig udenom plan- og projektområdet. Det vurderes dog, at påvirkningen er af kortvarig karakter, og at den ikke vil være af betydning for bestande i området.
- > I driftsfasen vil planen ikke medføre påvirkning på de beskyttede naturtyper, og det vurderes at projektet vil have en *lille positiv* påvirkning på de § 3-beskyttede arealer og på bilag IV-arter. Det sker med baggrund i, at arealerne tages ud af omdrift, og at der med projektet vil ske et ophør af bru-gen af sprøjtegifte og brug af næringsstoffer, hvilket vil have en *lille positiv* påvirkning på de § 3-beskyttede arealer og potentielle levesteder for bilag IV-arter indenfor og nær plan- og projektområdet. Desuden vil der være en *lille positiv* påvirkning for nogle bilag IV-, rødlistede og fredede arter, hvis levesteder forbedres som følge af projektet. Projektet vil medføre, at area-lerne efterfølgende har potentiale til at blive udlagt som naturområder, da en naturlig vegetation med en betydelig artsrigdom af både planter og små- dyr forventes at være opnået.
- > I driftsfasen vurderes anlægget at medføre en *lille påvirkning* af området funktion som økologisk forbindelse, da området fauna i en årrække ikke kan færdes frit i området. Dog friholdes et areal langs Fodsporet, som kan fungere som en faunapassage igennem de to delområder, hvilket sikrer, at den økologiske forbindelse opretholdes, og at området vildt kan færdes i området. Desuden vil hegnet være bredmasket, hvilket muliggør at mindre dyr kan passere igennem hegnet. Naturen vil desuden få bedre udbredel-sesmuligheder i selve planområdet, da der under solcellepanelerne vil være græsser og urter, der bidrager til en større biodiversitet.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* positiv påvirkningsgrad på natur, dyreliv og bilag IV-arter i området.

3.4 Klima, luft og ressourcer

Samlet set er det for effekter på klima, luft og ressourcer vurderet, at:

- > Påvirkningen i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *ubetydelig*, da der primært vil være mindre lokale emissioner som følge af en øget trafikmængde ved anlægsarbejderne i en afgrænset periode.
- > Påvirkningen i driftsfasen vurderes at være *lille* og af positiv karakter, idet etablering af solcelleanlægget bidrager til øget klimavenlig elproduktion i Danmark, og dermed mindsket belastning med emissioner til luften og restprodukter. Solcelleanlægget medfører ingen direkte emissioner.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* positiv påvirkningsgrad på klima, luft og ressourcer.

3.5 Jord og grundvand

Samlet set er det for påvirkninger af jord og grundvand vurderet, at:

- > Etablering af solcelleanlægget og tilhørende tekniske anlæg medfører ikke behov for håndtering af forurenede jord, da der ikke er registreret eller forventning om forurenede jord inden for plan- og projektområdet, og da der vurderes at være *ubetydelig* risiko for forurening under anlægsarbejder. Ved etablering af vejadgang og overkørsel over Fodsporet uden for og i kanten af plan- og projektområdet, skal gravearbejde og bortkørsel af jord forinden anmeldes til Slagelse Kommune, jf. jordforureningslovens regler.
- > Etablering af solcelleanlægget og tilhørende tekniske anlæg vurderes at have en *ubetydelig* påvirkning på grundvandsdannelsen og grundvandets kvantitet.
- > Etablering af solcelleanlægget vurderes at have en *lille positiv* påvirkning på grundvandets kvalitet, da udtagning af landbrugsdrift uden gødning og sprøjtning i minimum 30 år vil reducere nedsivningen af nitrat, fosfor og pesticider til grundvandet. Solcelleanlæggets drift er generelt grundvandsbeskyttende og plan- og projektområdet ligger desuden uden for udpegede indsatsområder for grundvandsbeskyttelse.
- > Risikoen for spild og påvirkning af jord og grundvandet i driftsfasen vurderes at være *ubetydelig*, da
  - > de olieholdige enheder i anlæggets transformere er hermetisk lukkede og elektronisk overvåget, og stepup-transformer er desuden udført med opsamlingskar,
  - > solcellepanelerne ikke indeholder væsker eller medfører produktion af affald,
  - > der ikke produceres affaldsprodukter fra anlægget under drift,

- > kun ganske få stoffer frigives fra anlæggets overflade, og
- > der anvendes rent vand til rengøring.

Samlet vurderes projektet at have en *ubetydelig* påvirkningsgrad og risiko for forurening af jord og grundvand.

3.6 Afværgende foranstaltninger

I miljøvurderingen er der anbefalet følgende mulige afværgetiltag:

Landskab og visuelle forhold:

Der foreslås ingen afværgende foranstaltninger udover de krav som lokalplanen fastsætter med hensyn til anlæggets udformning, placering og afskærmning med beplantningsbælter.

Kulturarv:

Såfremt der i forbindelse med anlægsarbejdet stødes på kulturhistoriske spor eller elementer, skal arbejdet stoppes og fundet anmeldes til det lokale museum.

Museet kan eventuelt inviteres til at iagttage de få gravearbejder, der er nødvendige i forbindelse med udgravning til sokler til transformere, med henblik på at få undersøgt de udgravede arealer for mulige fortidsminder.

Natur, dyreliv, bilag IV-arter:

Der foreslås ingen afværgende foranstaltninger udover de krav som lokalplanen fastsætter med hensyn til friholdelse og respektafstande til beskyttet natur samt til faunapassage og beplantningsbælter.

Det anbefales, at der foretages en oprensning og rydning af flere tilvoksede vandhuller i plan- og projektområdet – således disses egnethed for padder forbedres.

Hvis der, mod forventning, opstår behov for at fælde træer med huller eller hullheder skal dette ske i september eller oktober i medfør af artsfredningsbekendtgørelsens bestemmelser².

Klima, luft og ressourcer:

Der foreslås ingen afværgende foranstaltninger.

Jord og grundvand:

Der foreslås ingen afværgende foranstaltninger, udover de tiltag som indgår i projektet, herunder at der under stepup-transformere er installeret et olieopsamlingskar, således at evt. lækage opsamles samt at plan- og projektområdet ikke sprøjtes og gødes.

---

² BEK nr. 1466 af 06/12/2018 - Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

3.7 Overvågning

Da der ikke er vurderet at være væsentlige negative miljøpåvirkninger af projektet, foreslås ingen særskilte overvågningstiltag.

4 Landskab og visuelle forhold

4.1 Metode

Som grundlag for vurdering af de landskabelige forhold er der anvendt informationer fra databaser hos GEUS og Danmarks Miljøportal.

Landskabsbeskrivelsen er baseret på Slagelse Kommunes landskabskortlægning fra 2017, som er beskrevet i rapporten "Landskabet i Slagelse Kommune – Kortlægning af landskabets karakter", som ligeledes er fra 2017. Landskabskortlægningen er baseret på Landskabskaraktermetoden (LMK), og er indarbejdet i den gældende Kommuneplan 2021.

Der er desuden udarbejdet visualiseringer af anlægget fra GPS-indmålte fotos. Visualiseringerne er udarbejdet af COWI som fotomatch, hvor projektet er indlagt på terrænmodel af området.

Vurdering af viden og data

Der er små usikkerheder forbundet med at visualisere et projekt i terrænmodel og på foto, men det vurderes, at visualiseringerne er tilstrækkelige til at vurdere de landskabelige konsekvenser ved etablering af anlægget.

4.2 Miljøstatus og mål

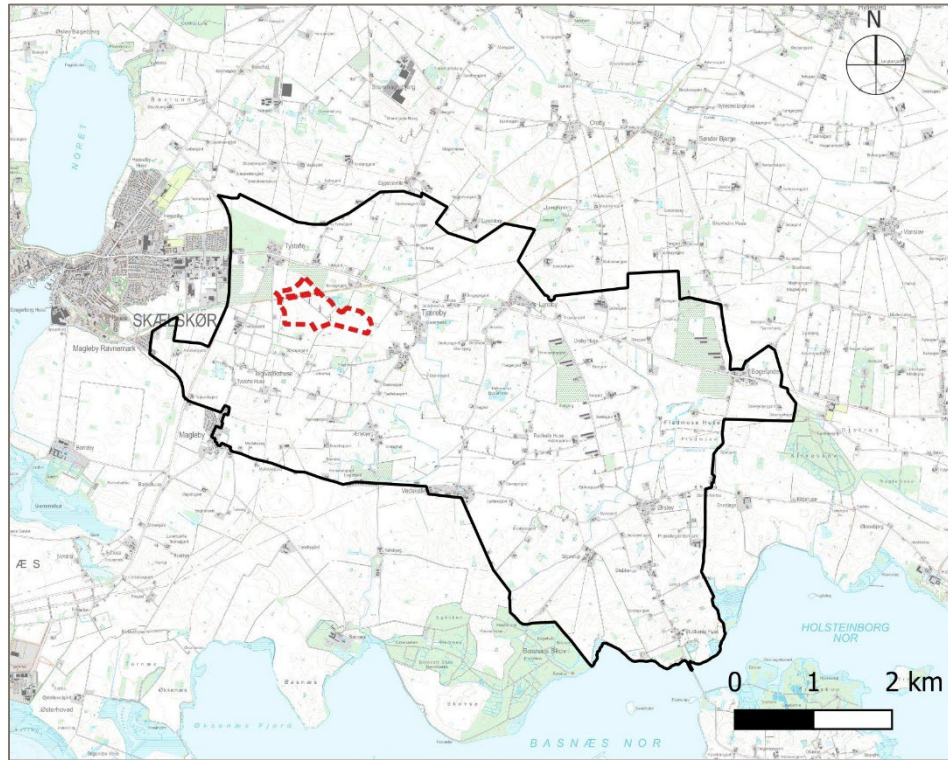
4.2.1 Landskabskarakteren

Plan- og projektområdet ligger i den sydlige del af Slagelse Kommune, inden for det karakterområde, der i Slagelse Kommunes landskabskortlægning er benævnt "23 Tjæreby Morænelandskab".

Landskabet er ifølge landskabskarakterbeskrivelsen et bølget morænelandskab med lokale langstrakte bakker mod syd, som er præget af intensivt dyrkede marker, afgrænset af få diger med spredt bevoksning og enkelte levende hegn. Karakterområdet indeholder en del landsbyer samt huse, husmandssteder og mindre gårde, som er placeret langs områdets veje og enkelte større gårde, som er placeret på landbrugsfladen. Karakterområdet opleves som et middelskalamandskab med en åben rumlig afgrænsning. Karakterområdet indeholder desuden en del tekniske anlæg, herunder vindmøller, højspændingstracéer og store landbrugsbygninger, som flere steder virker dominerende, hvilket også gør sig gældende for plan- og projektområdet, som rummer tre vindmøller og som gennemskæres af et højspændingstracé, hvor de eksisterende luftledninger vil blive kabellagt.

Signaturforklaring
Plan- og projektområde
Karakterområde nr. 23

Figur 4-1 Plan- og projektområdet er placeret inden for karakterområde nr. 23 "Tjæreby Morænelandskab". Kilde: Landskabet i Slagelse Kommune – Kortlægning af landskabets karakter, Slagelse Kommune 2017.

Karakterområdets jordbund udgøres primært af moræneler, dog er der flere steder forekomster af ferskvandsdannelser, smeltevandsler, sand og grus. Inden for plan- og projektområdet udgøres jordbunden primært af moræneler, mens der i den (nord)vestlige del af plan- og projektområdet er forekomster morænesand, smeltevandssand og ferskvandsgytje.

Figur 4-2 Jordartskort. Inden for plan- og projektområdet udgøres jordbunden primært af moræneler, mens der i den (nord)vestlige del af plan- og projektområdet er forekomster af morænesand, smeltevandssand og ferskvandsgytje. Terrænet er bølgende. Kilde: GEUS.

Terrænet i karakterområdet er svagt bølget, dog med langstrakte bakker i den sydlige del af karakterområdet nær Stubberup.

Inden for plan- og projektområdet er terrænet bølget, stigende fra ca. kote 14 i det sydvestlige hjørne til kote 20,5 i områdets sydlige spids.

Figur 4-3 Foto fra Spydagervej syd for plan- og projektområdet. Landskabet fremstår svagt bølget med middelstore markflader, hvor udsynet begrænses af terræn, levende hegn og spredte beplantninger. De eksisterende vindmøller er et markant visuelt element i området. Kilde: COWI Gadefoto.

Figur 4-4 Terrænet i plan- og projektområdet er bølget, stigende fra ca. kote 14 i det sydvestlige hjørne til kote 20,5 i områdets sydlige spids.

Plan- og projektområdet er placeret højere i terrænet end kystlandskabet ved Inderfjord vest for plan- og projektområdet og Skælskør, jf. Figur 4-4, men grundet afstanden, terræn og mellemliggende bebyggelser og beplantninger er der fra plan- og projektområdet ikke visuel kontakt til kysten.

Figur 4-5 Der er fra plan- og projektområdet ikke visuel kontakt til kysten ved Inderfjord vest for plan- og projektområdet og Skælskør, som det ses på dette foto, der er taget fra Spydagervej i den vestlige kant af plan- og projektområdet. Kilde: COWI Gadefoto.

Inden for karakterområdet findes en del mindre søer, moser og vådområder, hvilket også ses indenfor og nær plan- og projektområdet, hvor der findes mindre vandhuller, mosearealer og vandløb.

Karakterområdet kendetegnes ved at være et intensivt dyrket landbrugslandskab, som er præget af middelstore, stedvist små, markflader, som flere steder anvendes til plantagedrift. Umiddelbart nordvest for plan- og projektområdet findes f.eks. en juletræsplantage. Markfladerne fremstår i varierende form og størrelser, og enkelte steder anes levn fra stjerneudstyknings, som dog efterhånden synes opløst. Beplantningen inden for karakterområdet udgøres hovedsageligt af spredt beplantning på diger, få levende hegn og småbeplantninger på markfladerne, og stedvist findes der mere tæt beplantning i forbindelse med plantagedrift.

Signaturforklaring

 Plan- og projektområde

Figur 4-6 Landskabets karakter omkring plan- og projektområdet er præget af middelstore, stedvise små, markflader, som fremstår med forskellige størrelser og orienteringer. Flere steder anvendes markfladerne til plantagedrift.

Bebyggelsen inden for karakterområdet domineres af mindre landsbyer, husmandssteder, huse og smågårde, som ligger forholdsvist tæt og spredt i landskabet. Enkelte steder findes der større gårde. Plan- og projektområdet grænser mod nordvest op til landsbyen Tystofte og mod øst op til landsbyen Tjæreby.

Der findes flere fortidsminder spredt inden for karakterområdet, hvoraf beskyttelseszonerne omkring to beskyttede fortidsminder grænser op til plan- og projektområdet, som findes umiddelbart syd for plan- og projektområdet (se nærmere beskrivelse i kapitel 5 Kulturarv).

Karakterområdet gennemskæres af fire højspændingstracéer, og enkelte steder findes der vindmøller, hvoraf en gruppe på tre vindmøller er opstillet inden for plan- og projektområdet, som desuden gennemskæres af et højspændingstracé, der vil blive kabellagt.

Landskabsstrukturen i karakterområdet fremstår med middelstore markflader med forskellige størrelser og orienteringer, som brydes af bevoksede diger, småbeplantninger på lavbundsarealer og spredt bebyggelse, som er placeret uden noget overordnet mønster. Den manglende struktur og de mange tekniske anlæg i form af vindmøller, højspændingstracéer og store landbrugsbygninger bidrager til at give karakterområdet et uroligt udtryk. Landskabets tilstand vurderes at være i middel tilstand inden for størstedelen af karakterområdet, herunder den del, hvor plan- og projektområdet ligger. Dette skyldes blandt andet, at området ikke fremstår intakt, og at hegn og diger ikke er vedligeholdt. Da

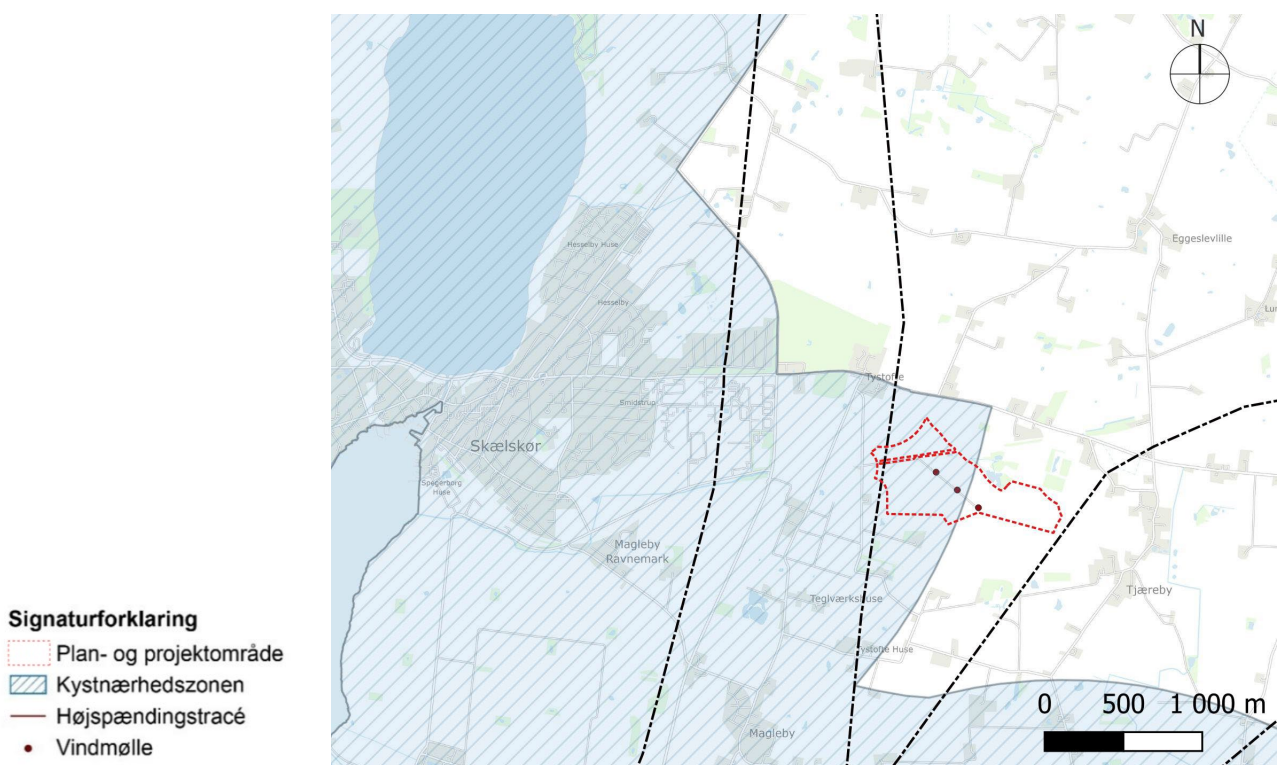

området er sammensat af mange forskelligartede elementer, vurderes karakterområdets sårbarhed at være meget lille.

4.2.2 Landskabsudpegninger og bindinger

Kystnærhedszonen

Slagelse Kommune har en kystlinje på 180 km, og en stor del af kommunens areal ligger derfor inden for kystnærhedszonen, som er en ca. 3 km bred planlægningszone langs kysten, som omfatter en række forholdsregler, jf. planlovens § 5 b. Den vestlige halvdel af plan- og projektområdet ligger inden for kystnærhedszonen, jf. 4-7, og er således omfattet af disse forholdsregler.

Figur 4-7 Plan- og projektområdet ligger delvist inden for kystnærhedszonen, og i et område med flere vindmøller og et højspændingstracé, som giver området et teknisk præg.

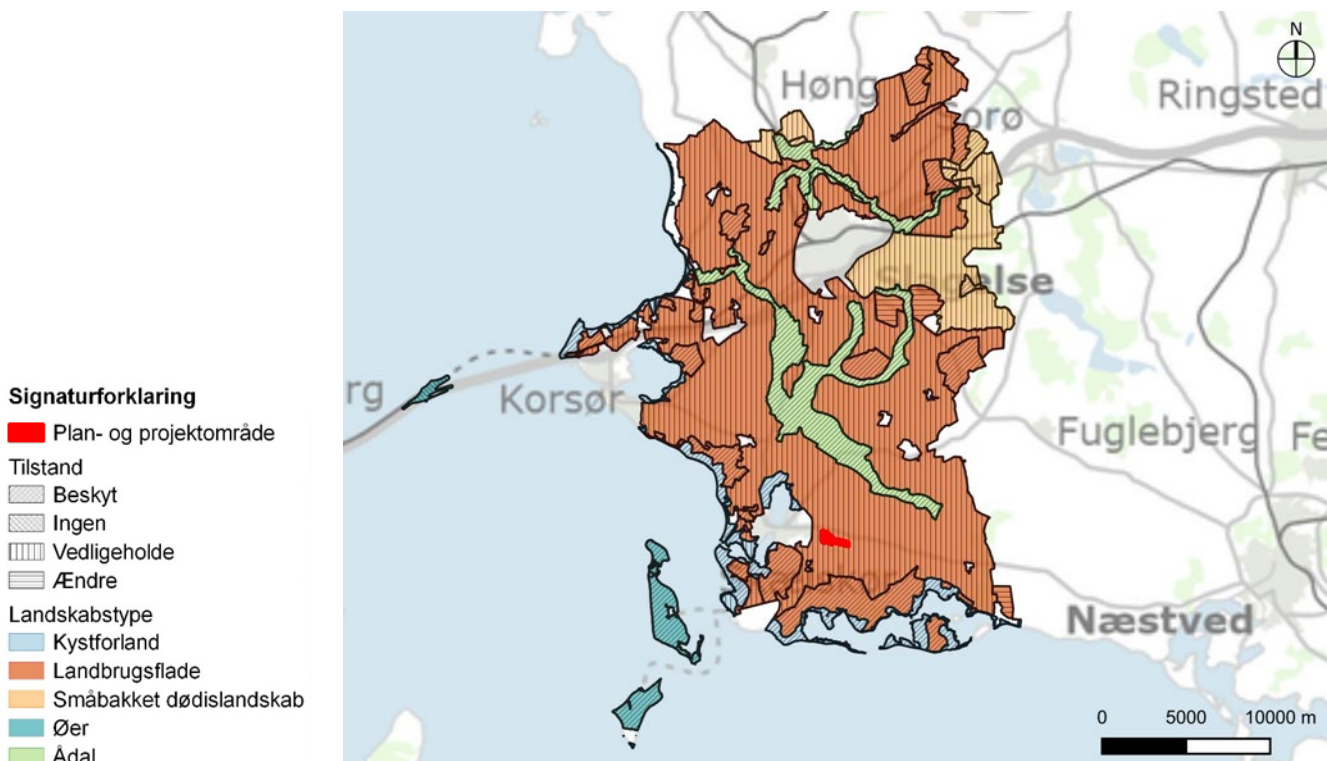
Ifølge planlovens § 5 b må der kun inddrages arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der foreligger en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den kystnære lokalisering. Ny bebyggelse og anlæg inden for kystnærhedszonen skal tilpasses den kystlandskabelige helhed, og bebyggelse med bygningshøjder større end 8,5 meter skal begrundes. Det er desuden en forudsætning, at offentlighedens adgang til kysten sikres og udbygges som led i planlægningen.

Slagelse Kommuneplan 2021 indeholder retningslinjer for planlægning inden for kystnærhedszonen. Retningslinjerne omfatter blandt andet, at der kun må etableres byggeri og anlæg i kystnærhedszonen, når der er en planlægningsmæssig begrundelse for den kystnære placering, og at der herudover kan udpeges

udviklingsområder, hvor der gives større adgang til at planlægge for byudvikling og give tilladelse til anlæg.

I Slagelse Kommuneplan 2021 fremgår der retningslinjer for Store solcelleanlæg, hvor plan- og projektområdet er beliggende inden for udpegede positivområder for solcelleanlæg. Retningslinjerne indeholder en udpegning af primære positivområder og positivområder, der er hhv. særligt velegnede og velegnede til placering af fælles solenergianlæg. Områderne er udpeget ud fra hensyn til bl.a. natur- og grundvandsinteresser. Hele plan- og projektområdet er beliggende indenfor de positive områder til solceller i henhold til Kommuneplanens retningslinjer.

I Slagelse Kommune er der lavet en mere nuanceret inddeling af kystnærhedszonen i forbindelse med, at det åbne land, herunder kystnærhedszonen, er blevet gennemgået efter landskabskaraktermetoden. I den forbindelse er landskabet blevet inddelt i fem forskellige landskabstyper, som blandt andet omfatter et kystforland, som er det område, hvor man oplever at være i nærhed til kysten. Plan- og projektområdet ligger i et areal, som i kommuneplanen kategoriseres som landbrugsflade, der skal vedligeholdes. Denne landskabstype hører til de mindre restriktive, og der kan inden for denne landskabstype beplantes og etableres nødvendige bebyggelser og anlæg under hensyntagen til det omgivne landskab samt landbrugets udviklingsmuligheder og arronderingsforhold.

Figur 4-8 Landskabstyper i Slagelse Kommune. Plan- og projektområdet ligger inden for landskabstypen 'landbrugsflade, der skal vedligeholdes'.

Selvom den vestlige halvdel ligger inden for kystnærhedszonen, hvor nyt byggeri og anlæg som udgangspunkt kræver særlig planlægningsmæssig begrundelse, vurderes den valgte placering til solcelleanlægget således at være i

overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer, da området ligger inden for landskabstypen landbrugsflade, der skal vedligeholdes, hvor der gives mulighed for ny bebyggelse og anlæg. Området er desuden i forvejen præget af tekniske anlæg i form af vindmøller og højspændingstracéer, som solcelleanlægget vil blive oplevet i sammenhæng med.

4.2.3 Udpegninger i Slagelse Kommuneplan 2021

Plan- og projektområdet ligger uden for kommuneplanens udpegninger af bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber. I den gennemførte landskabskarakteranalyse for Slagelse Kommune, ligger området i landskaber, der skal vedligeholdes og uden for landskaber der skal beskyttes.

Landskabet i Slagelse Kommune er inddelt i fem forskellige landskabstyper, og yderligere underinddelt i forhold til om der er tale om beskyttede områder, områder der skal vedligeholdes, eller områder der kan ændres. Plan- og projektområdet ligger inden for landskabstypen 'landbrugsflade, der skal vedligeholdes'.

Ifølge kommuneplanen kan der inden for landbrugsflader, der skal vedligeholdes, beplantes og etableres nødvendig bebyggelse og anlæg, når det sker under hensyntagen til det omgivende landskab samt landbrugets udviklingsmuligheder og arronderingsforhold. Samtidig skal nyt byggeri som udgangspunkt tilpasses landskabets nøglekarakter og den lokale byggeskik.

Den sydlige del af plan- og projektområdet ligger inden for kommuneplanens udpegninger til kulturhistoriske bevaringsværdier med baggrund i kirkeomgivelserne for Tjæreby Kirke. Påvirkningen på de kulturhistoriske værdier behandles i kapitel 5 Kulturarv.

4.3 Konsekvensvurdering

4.3.1 Anlægsfase

Landskabet i området vil i anlægsfasen være visuelt præget af anlægsarbejdet, som blandt andet omfatter levering af materiel, etablering af tekniske anlæg, veje og beplantning samt nedgravning af kabler. Levering af materiel vil foregå med lastbiler, mens de øvrige anlægsarbejder vil foregå med entreprenørmaskiner.

Anlægsarbejdet, som forventes at vare 4-6 måneder, vil være synligt fra næromgivelserne som følge af den øgede trafikmængde til og fra plan- og projektområdet, og som følge af, at den afskærmende beplantning endnu ikke er etableret i denne periode. Anlægsarbejdet vil være mest synligt fra Teglværksvej og fra cykel- og vandrestien Fodsporet, da afstanden herfra og til plan- og projektområdet ikke er så stor, og da der på nogle strækninger er forholdsvis åbent ind til plan- og projektområdet. Synligheden fra veje og bebyggelser vil derudover være begrænset pga. afstanden til plan- og projektområdet samt det bølgende terræn og eksisterende beplantninger.

4.3.2 Driftsfase

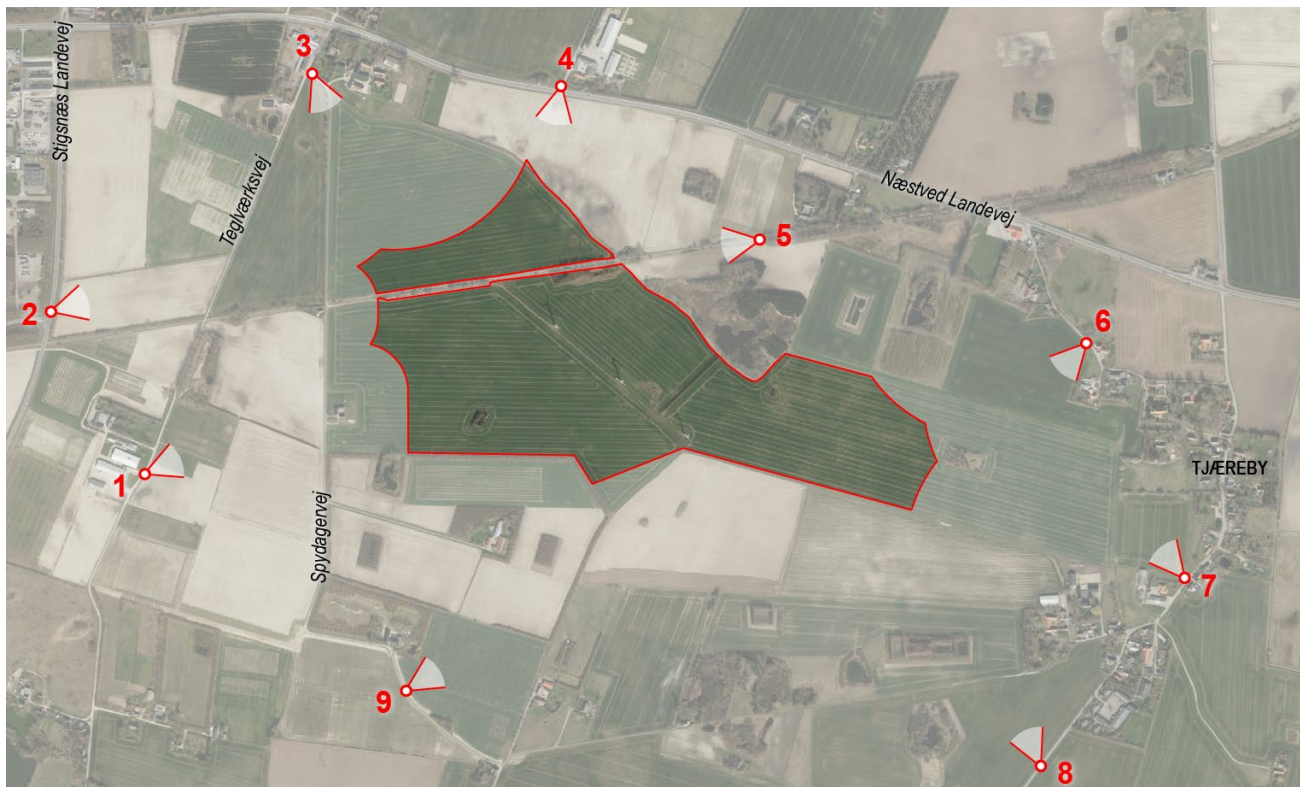
Visuelle påvirkninger

Til vurdering af anlæggets landskabelige og visuelle konsekvenser i driftsfasen er der udarbejdet ni visualiseringer som fotomatch fra relevante visualiseringspunkter omkring plan- og projektområdet.

Visualiseringerne er baseret på indretningen af området samt anlæggets udformning, som beskrevet i projektbeskrivelsen samt lokalplanen for området, herunder lokalplankortet, som fremgår af Figur 1-3. Den afskærmende beplantning er visualiseret som en kombination af egnskarakteristiske træer og buske.

Visualiseringerne vises for både sydvendte solcellepaneler med en højde på op til 3,5 m, og for øst/vestvendte paneler med en højde på op til 2,5 m. Fra hvert standpunkt vises:

- 1 Foto af eksisterende forhold (svarende til miljøstatus / 0-alternativet)
- 2 Visualisering af anlæggets udstrækning med rød markering på fotoet
- 3 Visualisering (fotomatch) af solcelleanlægget uden afskærmende beplantning (svarende til situationen på kort sigt / få år – selvom beplantningen er etableret ved ibrugtagning og vil være vokset lidt op).
- 4 Visualisering (fotomatch) af solcelleanlægget med 4-5 m høj afskærmende beplantning (svarende til situationen på længere sigt / 7-10 år, hvor beplantningen er vokset op).

Figur 4-9 Oversigtskort over visualiseringspunkterne 1-9.

Anlægget set fra sydvest/Teglværksvej (visualiseringspunkt 1)

Visualiseringspunkt 1 viser anlægget fra Teglværksvej sydvest for plan- og projektområdet. Afstanden til plan- og projektområdet er ca. 540 meter. Visualiseringspunktet er fra en smal, offentlig vej med spredte landejendomme og beboelser. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra disse ejendomme og fra færdsel på den sydlige del af Teglværksvej.

Fra den sydlige del af Teglværksvej er der udsyn over flade marker, der brydes af eksisterende beplantningsbælter, hvor der er kig til plan- og projektområdet mellem og til dels også over disse beplantningsbælter. Landskabet er teknisk præget, og tydeligt præget af de tre eksisterende vindmøller og de eksisterende højspændingsledninger inden for området, der er synlige bagved og over anlægget. Højspændingsledningen er under kabellægning og vil derfor på sigt ikke være synlig. Foran anlægget og de eksisterende beplantningsbælter ses en mast.

Anlægget vil være synligt fra dette punkt ind til den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde, hvorefter anlæggets synlighed vil være begrænset, og kamufleret af to rækker beplantningsbælter, herunder de eksisterende i forgrunden og de nye beplantningsbælter, som etableres rundt om anlægget.

Figur 4-10 Visualiseringspunkt 1 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Teglværksvej – ca. 540 meter sydvest for plan- og projektområdet. Vindmøllerne har en totalhøjde på 53 meter jf. vindinfo.dk

Figur 4-11 Visualiseringspunkt 1 – sydvendte paneler. Den røde farve markerer placeringen og udbredelsen af anlægget på maks. 3,5 meter over terræn.

Figur 4-12 Visualiseringspunkt 1 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Teglværksvej sydvest for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terræn og er delvist skjult af eksisterende læhegn.

Figur 4-13 Visualiseringspunkt 1 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Teglværksvej sydvest for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Figur 4-14 Visualiseringspunkt 1 – øst/vestvendte paneler. Den røde farve markerer placeringen og udbredelsen af anlægget på maks. 2,5 meter over terræn.

Figur 4-15 Visualiseringspunkt 1 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Teglværksvej sydvest for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn og er delvist skjult af eksisterende læhegn.

Figur 4-16 Visualiseringspunkt 1 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Teglværksvej sydvest for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Anlægget set fra vest/Stignæs Landevej (visualiseringspunkt 2)

Visualiseringspunkt 2 viser anlægget set fra Stignæs Landevej vest for plan- og projektområdet. Afstanden til plan- og projektområdet er ca. 635 meter. Visualiseringspunktet er fra offentlig vej nord for T-krydset, hvor Ladebovej rammer den lidt større, asfalterede Stignæs Landevej. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra færdsel på Stignæs Landevej.

I området mellem visualiseringspunktet og plan- og projektområdet, er der åbne markflader med flere beplantningsbælter, som markerer markskellene. Fra visualiseringspunktet er der udsyn til de eksisterende højspændingsledninger inden for området, samt den ene af de tre eksisterende vindmøller, som ses til højre i billedet. Højspændingsledningen er under kabellægning og vil derfor på sigt ikke være synlig.

Anlægget vil være synligt fra dette punkt indtil den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde, hvorefter anlægget kun i begrænset omfang vil være synligt. Højspændingstracéet inkl. master og den eksisterende vindmølle vil fortsat være synlige over anlægget og beplantningsbælterne.

Figur 4-17 Visualiseringspunkt 2 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Stignæs Landevej – ca. 635 meter vest for plan- og projektområdet. Vindmøllen i højre side af billedet har en totalhøjde på 53 meter jf. vindinfo.dk.

Figur 4-18 Visualiseringspunkt 2 – sydvendte paneler. Den røde farve markerer placeringen og udbredelsen af anlægget på maks. 3,5 meter.

Figur 4-19 Visualiseringspunkt 2 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Stignæs Landevej vest for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terræn.

Figur 4-20 Visualiseringspunkt 2 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Stignæs Landevej vest for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Figur 4-21 Visualiseringspunkt 2 – øst/vestvendte paneler. Den røde farve markerer placeringen og udbredelsen af anlægget på maks. 2,5 meter.

Figur 4-22 Visualiseringspunkt 2 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Stignæs Landevej vest for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn.

Figur 4-23 Visualiseringspunkt 2 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Stignæs Landevej vest for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Anlægget set fra nordvest/Teglværksvej (visualiseringspunkt 3)

Visualiseringspunkt 3 viser anlægget set fra Teglværksvej ved indkørslen til Spydagervej nordvest for plan- og projektområdet, hvor der findes en mindre klynge af ejendomme. Afstanden til plan- og projektområdet er ca. 385 meter. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra de nærliggende ejendomme og fra færdsel på den nordlige del af Teglværksvej.

På arealet mellem visualiseringspunktet og plan- og projektområdet forløber Spydagervej, som fra svinget og et stykke frem, fremstår med høj beplantning langs vejens forløb. Eksisterende højspændingsledninger og de tre eksisterende vindmøller inden for området er meget synlige fra dette punkt. Højspændingsledningen er under kabellægning og vil derfor på sigt ikke være synlig.

Grundet den korte afstand og det flade landskab, hvor der kun er beplantning langs den ene side af vejen, vil anlægget være synligt fra dette punkt ind til den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde. Når beplantningen er vokset op i fuld højde, vil anlæggets synlighed være begrænsende bag beplantningen.

Figur 4-24 Visualiseringspunkt 3 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Teglværksvej – ca. 385 meter nordvest for plan- og projektområdet. Vindmøllerne midt i billedet har en totalhøjde på 53 meter jf. vindinfo.dk.

Figur 4-25 Visualiseringspunkt 3 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-26 Visualiseringspunkt 3 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Teglværksvej nordvest for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terrænet.

Figur 4-27 Visualiseringspunkt 3 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Teglværksvej nordvest for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Figur 4-28 Visualiseringspunkt 3 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-29 Visualiseringspunkt 3 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Teglværksvej nordvest for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terrænet.

Figur 4-30 Visualiseringspunkt 3 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Teglværksvej nordvest for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

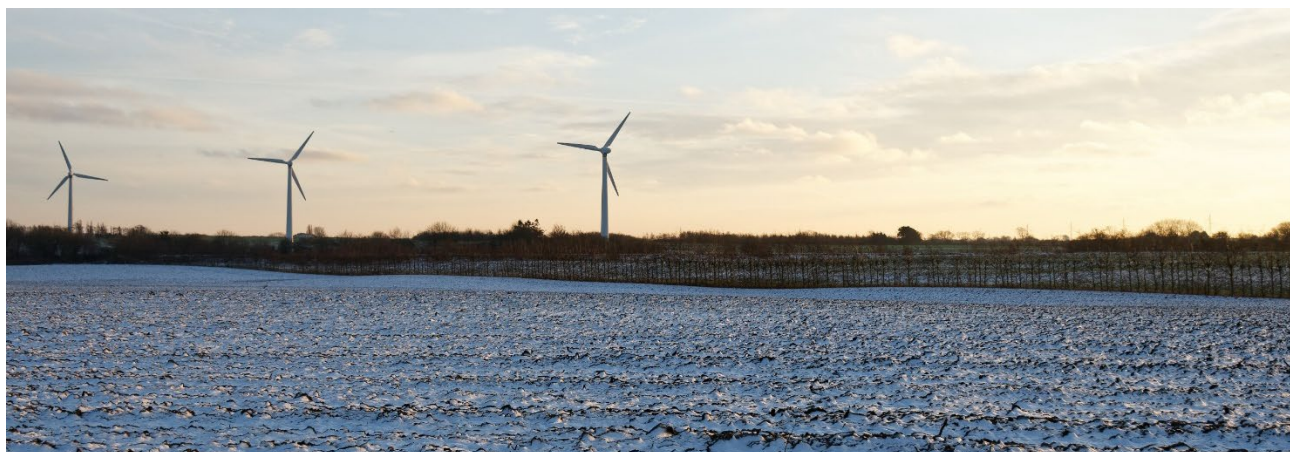
Anlægget set fra nord/Næstved Landevej (visualiseringspunkt 4)

Visualiseringspunkt 4 viser anlægget set fra den offentlige vej, Næstved Landevej ca. 175 meter nord for plan- og projektområdet. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra færdsel på Næstved Landevej.

Landskabet mellem visualiseringspunktet og plan- og projektområdet er bølget og fremstår med langstrakte beplantningsbælter. De tre eksisterende vindmøller inden for området er synlige fra dette punkt bag de eksisterende beplantningsbælter.

Grundet det bølgede terræn vil anlægget være synligt bag og over de eksisterende beplantningsbælter, både før og efter, at den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde. Anlægget ændrer ikke på synligheden af de eksisterende vindmøller i området, som fortsat vil være de mest fremtrædende elementer set fra dette punkt.

Figur 4-31 Visualiseringspunkt 4 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Næstved Landevej – ca. 175 meter nord for plan- og projektområdet. Vindmøllerne i venstre side af billedet har en totalhøjde på 53 meter jf. vindinfo.dk.

Figur 4-32 Visualiseringspunkt 4 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-33 Visualiseringspunkt 4 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Næstved Landevej nord for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terræn.

Figur 4-34 Visualiseringspunkt 4 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Næstved Landevej nord for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Figur 4-35 Visualiseringspunkt 4 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-36 Visualiseringspunkt 4 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Næstved Landevej nord for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn.

Figur 4-37 Visualiseringspunkt 4 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Næstved Landevej nord for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Anlægget set fra nord/Fodsporet (visualiseringspunkt 5)

Visualiseringspunkt 5 viser anlægget set fra den offentlige cykel- og vandresti, Fodsporet, ca. 250 meter nord for plan- og projektområdet. Stien deler plan- og projektområdet i to. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra færdsel på den offentlige cykel- og vandresti, Fodsporet.

Landskabet fremstår let bølget med tæt beplantning langs stien og med beplantningsbælter, der markerer markskel i højre side af billedet. Til venstre i billedet ses den nordligste af de tre eksisterende vindmøller og til højre i billedet ses de eksisterende højspændingsledninger, som findes inden for plan- og projektområdet. Højspændingsledningen er under kabellægning og vil derfor på sigt ikke være synlig.

Fra dette visualiseringspunkt vil anlægget være synligt særligt sydøst for stien (i venstre side af billedet) indtil den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde, hvorefter synligheden af anlægget vil være begrænset. Synligheden af den eksisterende vindmølle og højspændingstracéet inkl. master vil være uændret, og særligt vindmøllen vil således fortsat være et iøjefaldende element set fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-38 Visualiseringspunkt 5 – Eksisterende forhold. Udsigt fra cykel- og vandrestien Fodsporet – ca. 250 meter nord for plan- og projektområdet. Vindmøllen i venstre side af billedet har en totalhøjde på 53 meter jf. vindinfo.dk.

Figur 4-39 Visualiseringspunkt 5 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-40 Visualiseringspunkt 5 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra cykel- og vandrestien Fodsporet nord for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terræn.

Figur 4-41 Visualiseringspunkt 5 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra cykel- og vandrestien Fodsporet nord for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Figur 4-42 Visualiseringspunkt 5 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-43 Visualiseringspunkt 5 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra cykel- og vandrestien Fodsporet nord for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn.

Figur 4-44 Visualiseringspunkt 5 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra cykel- og vandrestien Fodsporet nord for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter.

Anlægget set fra nord/Smedevej (visualiseringspunkt 6)

Visualiseringspunkt 6 viser anlægget set fra Smedevej ca. 360 meter nordøst for plan- og projektområdet. Smedevej er en smal, offentlig vej, som fører ind til den lille landsby, Tjæreby. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra de nærliggende ejendomme og fra færdsel på Smedevej.

Terrænet mellem dette visualiseringspunkt og plan- og projektområdet er bølget, hvor det først stiger, som det fremgår af billedet, hvorefter det falder igen ned mod plan- og projektområdet. I venstre side af billedet ses et beplantningsbælte, som markerer afgrænsningen af en ejendom, og centralt i billedet ses en beplantning, som findes inden for plan- og projektområdet, og eksisterende højspændingsledninger, som findes udenfor området.

Grundet det bølgede terræn, som først stiger for derefter af falde igen ned mod plan- og projektområdet, vil anlægget ikke være synligt fra dette punkt, hverken før eller efter, at den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde. Toppen af beplantningen vil svagt kunne ses ude til højde i billedet.

Figur 4-45 Visualiseringspunkt 6 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Smedevej – ca. 360 meter nordøst for plan- og projektområdet.

Figur 4-46 Visualiseringspunkt 6 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-47 Visualiseringspunkt 6 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Smedevej nord for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terrænen. Anlægget er på grund af terrænenforhold ikke synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-48 Visualiseringspunkt 6 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Smedevej nord for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget og den afskærmende beplantning er på grund af terrænenforhold ikke synlig fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-49 Visualiseringspunkt 6 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-50 Visualiseringspunkt 6 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Smedevej nord for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terrænen. Anlægget er på grund af terrænforhold ikke synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-51 Visualiseringspunkt 6 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget på maks. 2,5 meter med beplantning set fra Smedevej øst for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget er ikke synligt fra dette visualiseringspunkt.

Anlægget set fra øst/Ærtebjergvej (visualiseringspunkt 7)

Visualiseringspunkt 7 viser anlægget set fra Ærtebjergvej ca. 560 meter øst for plan- og projektområdet. Ærtebjergvej er en smal, offentlig vej, som snor sig igennem den lille landsby, Tjæreby. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra ejendommene i Tjæreby og fra færdsel på Ærtebjergvej i Tjæreby.

Mellem dette visualiseringspunkt og plan- og projektområdet er terrænet bølget, hvor det først stiger, hvorefter det falder igen ned mod plan- og projektområdet. I højre side af billedet ses Tjæreby Kirke, som ligger delvist gemt bag tætte beplantningsbælter, som også strækker sig ind for en del af plan- og projektområdet. I venstre side og centralt i billedet anes to master tilhørende de eksisterende højspændingsledninger, som findes øst for området.

Det bølgede terræn og afstanden mellem dette visualiseringspunkt og plan- og projektområdet gør, at anlægget kun i begrænset omfang vil være synligt fra dette punkt i billedets venstre side. Når den afskærmende beplantning er vokset op til fuld højde, vil anlægget ikke kunne ses fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-52 Visualiseringspunkt 7 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Ærtebjergvej – ca. 560 meter øst for plan- og projektområdet.

Figur 4-53 Visualiseringspunkt 7 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-54 Visualiseringspunkt 7 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Ærtebjergvej øst for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terrænen. Anlægget ses helt til venstre i billedet og er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-55 Visualiseringspunkt 7 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget på maks. 3,5 meter med beplantning set fra Ærtebjergvej øst for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget er ikke synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-56 Visualiseringspunkt 7 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-57 Visualiseringspunkt 7 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Ærtebjergvej øst for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn. Anlægget ses helt til venstre i billedet og er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-58 Visualiseringspunkt 7 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget på maks. 2,5 meter med beplantning set fra Ærtebjergvej øst for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget er ikke synligt fra dette visualiseringspunkt.

Anlægget set fra syd/Ærtebjergvej (visualiseringspunkt 8)

Visualiseringspunkt 8 viser anlægget set fra Ærtebjergvej ca. 570 meter sydøst for plan- og projektområdet. Ærtebjergvej er en smal, offentlig vej, som snor sig igennem den lille landsby, Tjæreby. Visualiseringspunktet er placeret på vejstrækningen syd for Tjæreby. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra Ærtebjergvej syd for Tjæreby.

Landskabet fremstår med et bølget terræn med tætte beplantninger, hvoraf beplantningerne til venstre og højre i billedet er placeret foran plan- og projektområdet, mens beplantningen centralt i billedet er placeret inden for plan- og projektområdet. Til højre i billedet ses taget på en bygning, og til venstre i billedet anes en mast tilhørende de eksisterende højspændingsledninger øst for plan- og projektområdet.

Fra dette visualiseringspunkt vil anlægget være synligt til venstre billedet, hvor terrænet er nedadbølgende, og hvor der ikke er eksisterende beplantningsbælter foran anlægget. Når den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde, vil det begrænse synligheden af anlægget – dog vil anlægget fortsat være synlig i området under masten tilhørende højspændingstracéet, hvor der ikke etableres afskærmende beplantning. Synligheden vil dog være begrænset grundet afstanden, den øvrige beplantning og det bølgede terræn.

Figur 4-59 Visualiseringspunkt 8 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Ærtebjergvej – ca. 570 meter sydøst for plan- og projektområdet.

Figur 4-60 Visualiseringspunkt 8 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-61 Visualiseringspunkt 8 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Ærtebjergvej syd for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terræn. Anlægget er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-62 Visualiseringspunkt 8 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Ærtebjergvej syd for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget og den afskærmende beplantning er begrænset synlig fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-63 Visualiseringspunkt 8 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-64 Visualiseringspunkt 8 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Ærtebjergvej syd for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terrænet. Anlægget er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-65 Visualiseringspunkt 8 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Ærtebjergvej syd for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget og den afskærmende beplantning er begrænset synlig fra dette visualiseringspunkt.

Anlægget set fra syd/Spydagervej (visualiseringspunkt 9)

Visualiseringspunkt 9 viser anlægget set fra den smalle offentlige vej, Spydagervej, ca. 520 meter syd for plan- og projektområdet. Visualiseringspunktet repræsenterer anlæggets synlighed fra færdsel på Spydagervej syd for plan- og projektområdet.

Landskabet mellem visualiseringspunktet og plan- og projektområdet består af åbne markflader med spredt bebyggelse, hvor en ejendom er synlig på billedet, og beplantninger. Terrænet er bølget og stigende i retning mod plan- og projektområdet. I baggrunden af billedet ses de tre eksisterende vindmøller, som findes inden for plan- og projektområdet.

Anlægget vil være delvist synligt fra dette punkt. En stor del af anlægget vil være skjult bag ved eksisterende bebyggelse og beplantning, mens den del af anlægget, som ses centralt i billedet, vil være synligt ind til den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde. Herefter vurderes anlægget at være begrænset synlig i vinterhalvåret, hvor træerne og buskene har smidt bladene. I sommerhalvåret vurderes anlægget at være skjult bag den afskærmende beplantning.

Figur 4-66 Visualiseringspunkt 9 – Eksisterende forhold. Udsigt fra Spydagervej – ca. 520 meter syd for plan- og projektområdet.

Figur 4-67 Visualiseringspunkt 9 – sydvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-68 Visualiseringspunkt 9 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Spydagervej syd for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terræn. Anlægget er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-69 Visualiseringspunkt 9 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Spydagervej syd for plan- og projektområdet. Beplantningen er vist med en højde på ca. 4-5 meter. Anlægget og den afskærmende beplantning er begrænset synlig fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-70 Visualiseringspunkt 9 – øst/vestvendte paneler. Anlæggets placering og udbredelse er vist med rød farve.

Figur 4-71 Visualiseringspunkt 9 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Spydagervej syd for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn. Anlægget er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 4-72 Visualiseringspunkt 9 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget med beplantning set fra Spydagervej syd for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terræn. Anlægget er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Landskabelig påvirkning

Solcelleanlægget ved Tjæreby etableres i et delvist åbent morænelandskab med bølget terræn, hvor der er stedvise beplantninger og spredt bebyggelse. Landskabet rummer flere tekniske anlæg, herunder tre vindmøller og to højspændingsledninger. Den ene ledning forløber gennem plan- og projektområdet, og er under kabellægning.

Landskabet er præget af middelstore, stedvist små, markflader, som fremstår med forskellige størrelser og orienteringer. Beplantningen udgøres primært af spredt beplantning på diger, få levende hegn og småbeplantninger på markfladerne. Stedvist findes der mere tæt beplantning.

Landskabets åbne karakter og flere tekniske anlæg, gør området robust over for etablering af solcelleanlæg. Mod nord, syd og vest er der ikke mange bebyggelser, mens der mod øst findes en nærliggende landsby, Tjæreby. Grundet afstanden, det bølgede terræn og beplantninger er anlægget dog begrænset synligt fra landsbyen, og den visuelle påvirkning vurderes derfor at være begrænset til de nærmeste veje, stier og ejendomme.

Anlægget vurderes at være mest synligt fra nord ved Næstved Landevej, hvorfra der er kortest afstand til plan- og projektområdet. Herfra vil anlægget med solcellepaneler i en maks. højde på 3,5 meter være synligt indtil den afskærmende beplantning er vokset op i fuld højde, hvorefter anlæggets synlighed vil være begrænset. Opføres øst/vestgående paneler med en maks. højde på 2,5 meter, vil synligheden være mindre bag den nye afskærmende beplantning. Lynafledere vil svagt kunne anes mellem de eksisterende møller og højspændingsmaster, men er slanke konstruktioner, der ikke virker iøjnefaldende. Dog vil synligheden af anlægget særligt fra de nære omgivelser være lidt større i vinterhalvåret, hvor træerne og buskene har tabt sine blade, og dele af anlægget vil derfor kunne anes gennem den afskærmende beplantning.

Fra Næstved Landevej ved indkørslen til Bybjergvej vil landskabet ændre karakter fra at være et åbent landskab uden megen beplantning og med frit udsyn til de eksisterende tekniske anlæg, til at være et mere lukket landskab som følge af selve anlægget og den afskærmende beplantning, der etableres rundt om solcelleanlægget. Næstved Landevej fremstår dog i forvejen med beplantning langs den ene vejside, så den afskærmende beplantning vil ikke virke fremmed i området.

Da højden på anlægget er begrænset, vil de eksisterende vindmøller og højspændingsmaster fortsat være de dominerende elementer i landskabet.

Det vurderes således, at solcelleanlægget samlet set ikke vil have en væsentlig påvirkning på oplevelsen af landskabets karakter, som har et lettere rodet, teknisk præg.

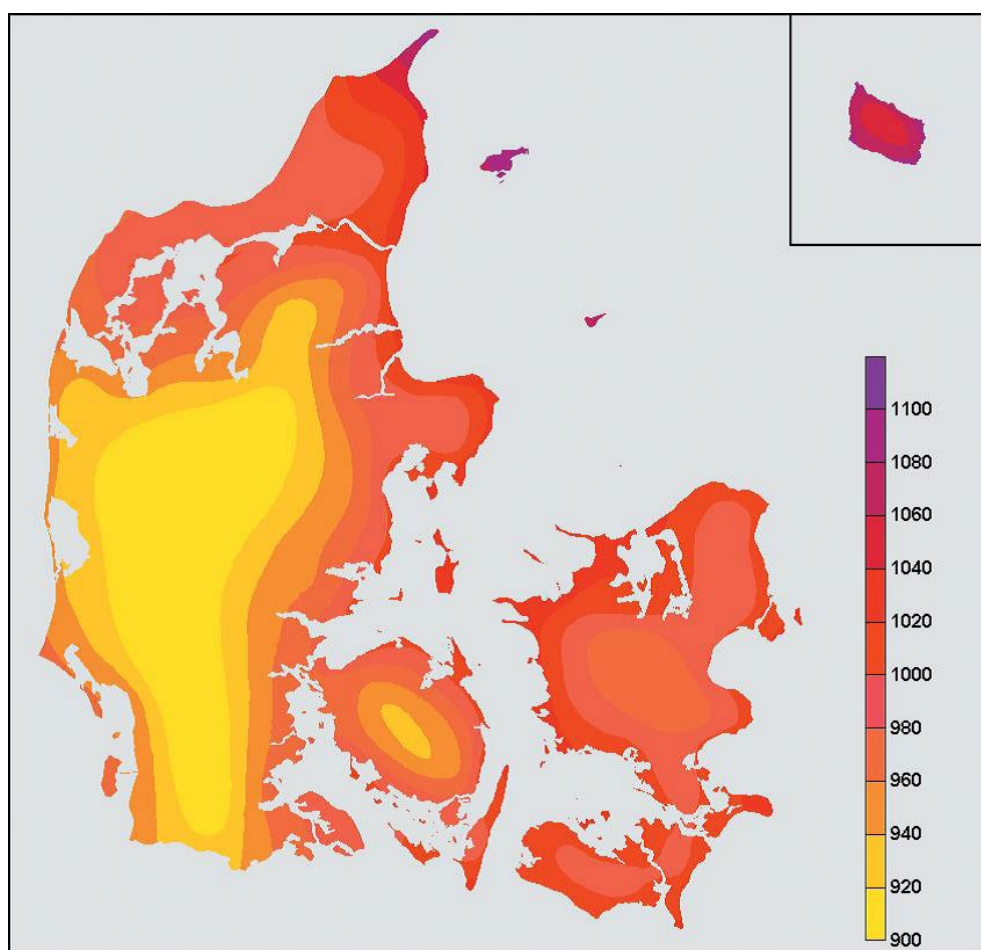
Kystnærhedszonen

Den vestlige halvdel af plan- og projektområdet ligger inden for kystnærhedszonen.

Inden for kystnærhedszonen må der som udgangspunkt kun etableres byggeri og anlæg, når der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den kystnære placering.

Der foreligger en funktionel begrundelse for placering af anlægget inden for kystnærhedszonen, da solindstrålingen er betydeligt højere ved mange af Danmarks kyster ifølge DMI, herunder blandt andet langs kyststrækningen i Slagelse Kommune. Plan- og projektområdet er desuden placeret tæt på det overordnede elnet, da højspændingstracéer forløber igennem området og lige øst for området. Der er desuden eksisterende vindmøller i området, og der er derfor en særlig planlægningsmæssig begrundelse for at placere solcelleanlægget i sammenhæng med andre tekniske anlæg i kystnærhedszonen.

Figur 4-73 Kort over solindstrålingen i Danmark – antal kWh pr. m² pr. år. Kilde: Teknologisk Institut.

En stor del af Slagelse Kommune er beliggende indenfor kystnærhedszonen og et større solcelleanlæg optager meget fysisk plads. Da plan- og projektområdet ligger i et område, som er kategoriseret som landbrugsflade, der skal vedligeholdes, som i forvejen er præget af tekniske anlæg, og hvor der med kommuneplanen gives mulighed for ny bebyggelse og anlæg, vurderes den valgte placering at være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer.

Offentlighedens adgang til kysten påvirkes ikke ved etablering af anlægget inden for plan- og projektområdet, som ligger i udkanten af kystnærhedszonen.

Lokalplanens bestemmelser sikrer, at mindre terrænspring og niveauforskelle så vidt muligt skal optages i solcellepanelernes profiler således, at profilerne udlig-ner disse, og således at solcelleanlæggets overflade så vidt muligt følger terræ-net i bløde kurver. Derudover kommer højden på anlægget, på nær lynafledere, ikke til at overstige 8,5 meter. Lynfangsmasterne opføres af hensyn til sikkerhe-den og er smalle konstruktioner på 15 m centralt placeret i området, der ikke syner dominerende bag beplantning og i sammenhæng med vindmøller, en høj-spændingsledning og master i eller nær området. Anlægget ligger delvist place-ret bag Skælskør By i forhold til kysten. Samtidig vil afstanden til kysten, anlæg-gets begrænsede højde, etablering af afskærmende beplantning samt terrænfor-hold bevirke, at anlægget ikke vil være synligt fra kysten. På den baggrund vur-deres anlæggets påvirkning af kystlandskabet at være lille. Anlægget vil desu-den opleves i sammenhæng med eksisterende tekniske anlæg, som er væsent-ligt mere markante set fra afstand.

Den landskabelige påvirkning vurderes samlet set at være af underordnet betyd-ning i forhold til de landskabelige interesser i kystnærhedszonen.

4.3.3 Kumulative effekter

Solcelleanlægget ved Tjæreby vil have visuelle og landskabelige kumulative ef-fekter i forhold til de eksisterende tekniske anlæg i området.

Inden for plan- og projektområdet er opstillet tre vindmøller med en totalhøjde på 53 meter. Plan- og projektområdet gennemskæres desuden af et højspæn-dingstracé med tilhørende master, der vil blive kabellagt. Herudover er der vest for plan- og projektområdet – øst for Teglværksvej – opstillet en fritstående mast. De eksisterende tekniske anlæg er dominerende elementer i landskabsbil-ledet, som giver landskabet et teknisk præg.

Solcelleanlægget ved Tjæreby vil supplere de eksisterende tekniske anlæg i om-rådet, og dermed øge landskabets tekniske karakter, som i hele karakterområ-det har et teknisk præg grundet de mange tekniske anlæg.

4.4 Sammenfatning

Samlet set er det for effekter på landskab og visuelle forhold vurderet, at:

- > Påvirkningen i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *lille*, da den er af midlertidig karakter og primært vil kunne opleves i nærområdet om-kring plan- og projektområdet.
- > Påvirkningen i driftsfasen vurderes at være *lille*, da anlægget ligger delvist skjult bag eksisterende beplantninger og det bølgede terræn set fra lidt længere afstande, mens anlægget fra de nære omgivelser vil være så godt som skjult bag den afskærmende beplantning. Fra de nære omgivelser, herunder Næstved Landevej, vil anlægges med solcellepaneler i en maks. højde på 3,5 meter dog være delvist synlig gennem beplantningen i vinter-halvåret, når træerne og buskene har tabt sine blade. Opføres øst-

vestgående paneler med en maks. højde på 2,5 meter, vil synligheden være mindre bag den nye afskærmende beplantning. Anlægget vil opleves i sammenhæng med de eksisterende vindmøller, højspændingsledninger og master, som findes i området. Grundet anlæggets lave højde og den afskærmende beplantning, vil anlæggets synlighed virke ubetydelig set i sammenhæng med de eksisterende tekniske anlæg, som særligt fra afstand vil være markant mere synlige i området.

- > Påvirkningen af kystlandskabet vurderes at være *lille*, da anlægget ikke vil have visuelt samspil med kysten på grund af stor afstand, terræn, anlæggets højde, den afskærmende beplantning samt mellemliggende bebyggelser og beplantninger. Endvidere vil de eksisterende vindmøller og højspændingstracéer med tilhørende master fortsat være de dominerende elementer i landskabet.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* påvirkningsgrad på landskab og visuelle forhold.

4.5 Afværgende foranstaltninger

Der foreslås ingen afværgende foranstaltninger udover de krav som lokalplanen fastsætter med hensyn til anlæggets udformning, placering og afskærmning med beplantningsbælter.

4.6 Overvågning

Som det fremgår ovenfor, vurderes der ikke at være væsentlige negative miljøpåvirkninger med hensyn til landskab og visuelle konsekvenser. Slagelse Kommune påser projektets påvirkninger i forbindelse med byggetilladelse og andre nødvendige tilladelser til projektet.

På den baggrund foreslås ingen særskilte overvågningstiltag.

4.7 Referencer

- > GEUS – Kort over Danmark: <https://data.geus.dk/geusmap/>
- > Slagelse Kommuneplan 2021
- > Landskabet i Slagelse Kommune – Kortlægning af landskabets karakter, Slagelse Kommune 2017: https://www.slagelsekp17.dk/media/1423/a16_redegoerelse_for_landskab_2017_red.pdf
- > Danmarks Miljøportal – Danmarks Arealinformation
- > Energistyrelsen, Erhvervsstyrelsen og Miljøstyrelsen, Vindinfo.dk: <https://vindinfo.dk/kort.aspx>

5 Kulturarv

5.1 Metode

Eksisterende registrerede fortidsminder, fortidsmindebeskyttelseszoner, kulturarvsarealer, kirker, kirkebyggelinjer og beskyttede sten- og jorddiger er benyttet til at vurdere anlæggets påvirkning på kulturarven.

5.2 Miljøstatus og mål

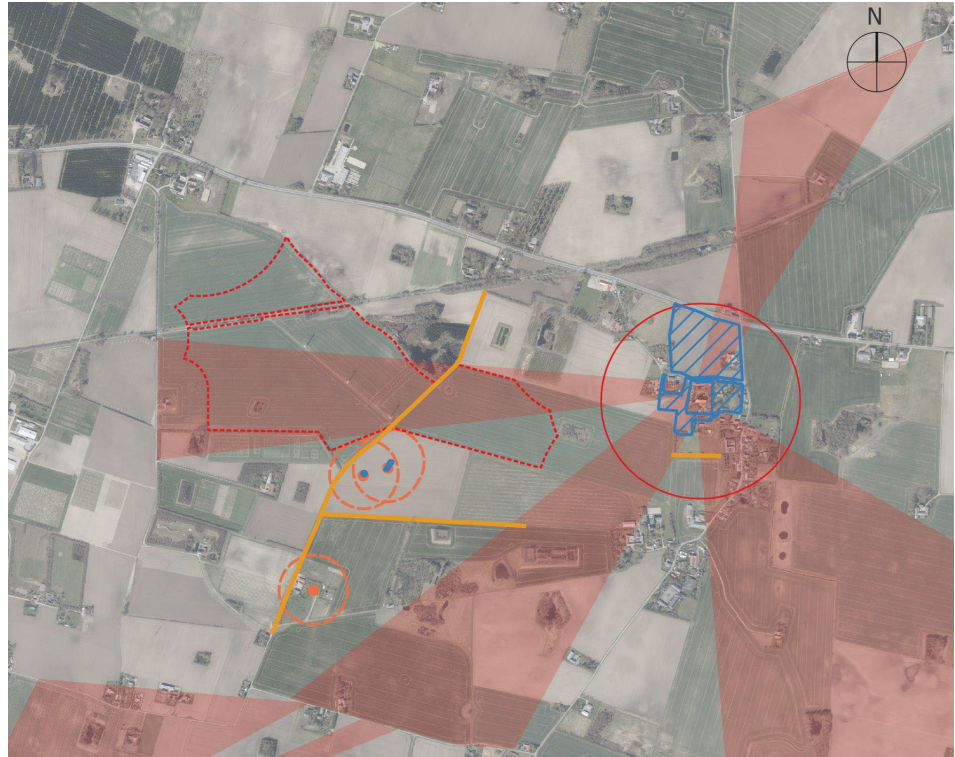
Kulturarven omfatter spor fra forskellige historiske perioder, tilbage fra oldtiden og op til nyere tid, f.eks. fredede fortidsminder, arkæologiske fund og beskyttede diger, samt bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer.

Umiddelbart uden for plan- og projektområdet er der registreret to fredede fortidsminder i form af hhv. en langdysse og en jættestue, begge med 100 meter beskyttelseszoner omkring, som ligger uden for plan- og projektområdet. De fredede fortidsminder er desuden registreret som fredede områder.

I den østlige kant af plan- og projektområdets sydlige spids og centralt i plan- og projektområdet er desuden registreret beskyttede sten- og jorddiger. I henhold til museumsloven § 29a må der ikke foretages ændringer i tilstanden af beskyttede diger. I forbindelse med COWIs besigtigelse af området den 14. januar 2021, har det dog ikke været muligt at lokalisere det dige, som er registreret i plan- og projektområdet.

Herudover ligger plan- og projektområdet inden for kommuneplanens udpegninger til kulturhistoriske bevaringsværdier med baggrund i kirkeomgivelserne for Tjæreby Kirke. Planlægning for byudvikling og etablering af nye tekniske anlæg inden for kommuneplanens udpegninger til kirkeomgivelser, må ifølge kommuneplanen kun finde sted, hvis det kan ske uden af forringe oplevelsen af kirken. I forbindelse med etablering af solcelleanlæg inden for kirkeomgivelserne for Tjæreby Kirke, skal det således sikres, at kirkens betydning for landskabet fastholdes, og at der ikke sker en betydelig forringelse af oplevelsen af kirken.

Plan- og projektområdet ligger i en afstand af ca. 400 meter til Tjæreby Kirke og dermed uden for kirkebyggelinje i henhold til naturbeskyttelseslovens § 19.

Figur 5-1 *Plan- og projektområdet grænser op til beskyttelseszonerne omkring to fortidsminder og er ca. 100 meter fra kirkebyggelinjen omkring Tjæreby Kirke. Derudover ligger plan- og projektområdet inden for de i kommuneplanen udpegede kirkeomgivelser omkring Tjæreby Kirke. Der er desuden registreret et beskyttet sten- og jorddige inden for plan- og projektområdet.*

5.3 Konsekvensvurdering

5.3.1 Anlægsfasen

I forbindelse med anlægsfasen vil landskabet i området, herunder den del af plan- og projektområdet, som i kommuneplanen er udpeget som kirkeomgivelse til Tjæreby Kirke, være visuelt præget af anlægsarbejdet, som blandt andet omfatter levering af materiel, etablering af tekniske anlæg, veje og beplantning samt nedgravning af kabler. Levering af materiel vil foregå med lastbiler, mens de øvrige anlægsarbejder vil foregå med entreprenørmaskiner.

Inden for kirkeomgivelserne vil oplevelsen af kirken blive påvirket af anlægsarbejdet i de 4-6 måneder, som anlægsarbejdet forventes at vare. Påvirkningen vurderes dog at være begrænset, da afstanden fra, hvor der færdes mennesker og hen til kirken samt de mellemliggende landskabsforhold gør, at udsynet til kirken er begrænset.

Etablering af solcelleanlægget berører ikke de fredede områder, som således ikke påvirkes af anlægsarbejdet.

Lokalplanens bestemmelser sikrer, at solceller og transformere placeres med en afstand på 2 meter til diget gennem området, selvom diget ikke findes i marken. Lokalplanen markerer endvidere placering af digegennembrud, der muliggør passage. Disse bestemmelser er relevante, hvis diget på et tidspunkt reetableres.

Gennembrud af diget vil kræve dispensation fra museumslovens § 29a, stk.1. Med den fastsatte respektafstand, vil anlægsarbejdet ikke påvirke tilstanden af de beskyttede sten- og jorddiger, udover strækningen på ca. 3 meter, hvor der er behov for gennembrud af diget. Det vurderes, at der ikke vil være en påvirkning på digets tilstand, da diget ikke findes i marken. Det vurderes på den baggrund, at der ingen påvirkning vil være på fortidsmindernes tilstand i anlægsfasen.

5.3.2 Driftsfasen

Der placeres ikke tekniske anlæg og beplantning inden for en afstand på 2 meter fra de beskyttede diger. Beskyttede diger vil derfor ikke blive påvirket af anlægget i driftsfasen.

En del af solcelleanlægget med tilhørende interne veje og afskærmende beplantning etableres inden for de arealer, som med kommuneplanen er udpeget som kirkeomgivelser omkring Tjæreby Kirke i en afstand af mere end 400 meter fra kirken. Tæt beplantning omkring kirken, mellemliggende bebyggelser og terræforhold gør, at synligheden af kirken fra plan- og projektområdet og de omkringliggende stier og veje i forvejen er meget begrænset. Samtidig er de eksisterende tekniske anlæg inden for plan- og projektområdet i form af vindmøller og højspændingstracéer med tilhørende master, placeret inden for kirkeomgivelserne. Oplevelsen af kirken set fra vest, hvor plan- og projektområdet er placeret, vil således i forvejen være præget af tekniske anlæg, som fremstår mere dominerende i landskabsbilledet end solcelleanlægget.

Som følge af kirkens i forvejen begrænsede synlighed set fra vest samt de eksisterende landskabsforhold, som domineres af tekniske anlæg, vurderes påvirkningen af oplevelsen af kirken under solcelleanlæggets drift at være begrænset.

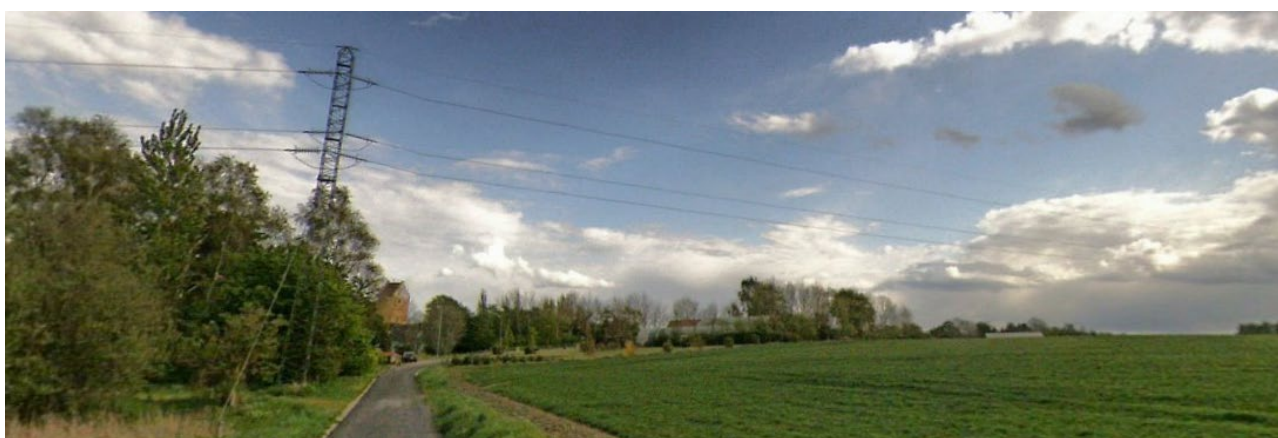

Figur 5-2 Visualiseringspunkt 7 – sydvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Ærte-bjergvej øst for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 3,5 meter over terrænet. Anlægget ses helt til venstre i billedet og er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 5-3 Visualiseringspunkt 7 – øst/vestvendte paneler. Visualisering af anlægget uden beplantning set fra Ærte-bjergvej øst for plan- og projektområdet. Solcellerne etableres med en højde på op til 2,5 meter over terrænet. Anlægget ses helt til venstre i billedet og er begrænset synligt fra dette visualiseringspunkt.

Figur 5-4 Tjæreby Kirke kan ikke ses fra Næstved Landevej på grund af mellemliggende beplantninger, men kan ses fra Smedevej ved indkørslen nordvest for byen, hvor kirken ses i sammenhæng med landbybebyggelsen og de tværgående højspændingsledninger.

5.4 Sammenfatning

Samlet set er det for effekter på kulturarv vurderet, at:

- > Påvirkningen i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *lille*, da den er af midlertidig karakter og da afstanden til kirken samt de mellemliggende landskabsforhold gør, at udsynet til kirken er begrænset.
- > Påvirkningen i driftsfasen vurderes at være *ubetydelig*, da synligheden af kirken fra veje og ejendomme i Tjæreby ikke begrænses, og da synligheden set fra vest i forvejen er begrænset og præget af højspændingsledninger, som er væsentligt mere dominerende elementer i landskabsbilledet end solcelleanlægget. Desuden har anlægget en begrænset højde, som vil være skjult bag afskærmende beplantning.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* påvirkningsgrad på kulturarv.

5.5 Afværgende foranstaltninger

Såfremt der i forbindelse med anlægsarbejdet stødes på kulturhistoriske spor eller elementer, skal arbejdet stoppes og fundet anmeldes til det lokale museum.

Museet kan eventuelt inviteres til at iagttage de få gravearbejder, der er nødvendige i forbindelse med udgravning til sokler til transformere, med henblik på at få undersøgt de udgravede arealer for mulige fortidsminder.

5.6 Overvågning

Der vurderes ikke at være væsentlige negative påvirkninger på de kulturhistoriske værdier. På den baggrund foreslås ingen særskilte overvågningstiltag.

5.7 Referencer

- > Danmarks Miljøportal – Danmarks Arealinformation, marts 2021:
<https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>
- > Fredningsnævnet, 1950. Afgørelser – Reg. nr.: 01442.00 Tjæreby Kirke:
<https://www2.blst.dk/nfr/01442.00.pdf>
- > Slagelse Kommuneplan 2021

6 Natur, dyreliv og bilag IV-arter

6.1 Metode

Som grundlag for beskrivelsen af naturforholdene i området samt vurderingen af påvirkninger af naturtyper og arter, er der anvendt data fra fagrapporter og andre relevante publikationer, herunder også eksisterende data fra relevante databaser vedrørende forekomst og tilstand af beskyttet natur samt forekomst af beskyttede arter.

Følgende databaser og rapporter er benyttet til beskrivelse af de eksisterende forhold:

- > Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2021).
- > Naturbasen (Naturbasen, 2021).
- > DOFbasen (Dansk Ornitologisk Forening, 2021).
- > Fodsporet, Skælskør/Tjæreby (lokalitetsnummer 900740).
- > Tystofte syd (lokalitetsnummer 901667).
- > Tystofte (lokalitetsnummer 331165).
- > Tjæreby, Skælskør (lokalitetsnummer 900418).
- > Artsovervågningsrapporterne; Arter 2012-2017 og Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning.
- > Slagelse Kommunes Kommuneplan 2021.

Ved søgning i ovennævnte databaser fokuseres på nyere data, dvs. registreringer der er foretaget i perioden 2015-2021.

Ydermere er disse informationer suppleret med data fra en feltundersøgelse, COWI har gennemført i området den 14. januar 2021. Formålet med feltundersøgelsen var at kortlægge naturinteresserne i området, få lokaliseret potentielle yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, herunder særligt padder og flagermus, samt at undersøge for veksler og spredningsveje for områdets vildt.

Det vurderes, at foreliggende viden og data er tilstrækkeligt til vurdering af projektets konsekvenser for naturtyper og arter, da solcellerne placeres på dyrkede arealer, og da der i øvrigt tages hensyn til arealer med kortlagt beskyttet natur.

6.2 Miljøstatus og mål

I dette afsnit redegøres for den eksisterende miljøtilstand i og omkring plan- og projektområdet. Den eksisterende miljøtilstand danner grundlag for miljøvurderingen.

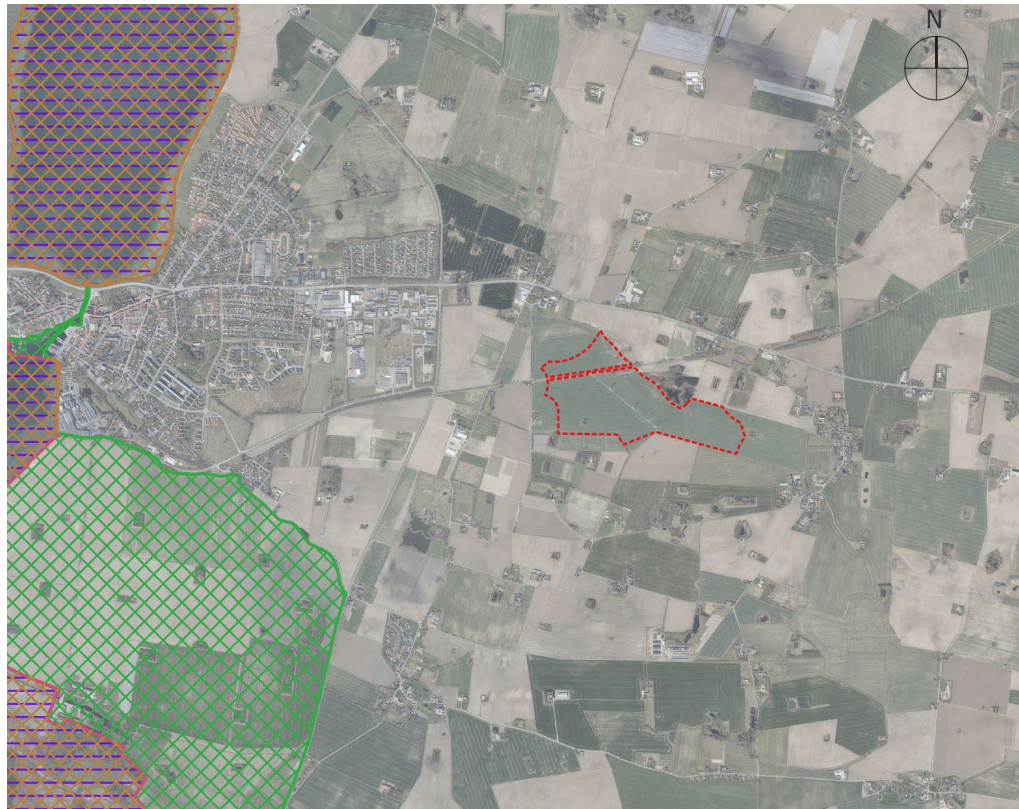
Der er udarbejdet et særskilt notat, som beskriver naturforholdene i og nær plan- og projektområdet. For en detaljeret gennemgang af miljøstatus og

beskrivelse af de eksisterende forhold i og nær plan- og projektområdet, henvises til besigtigelsesnotatet.

6.2.1 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er N162, Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø, som ligger ca. 1,4 km væk fra plan- og projektområdet. Natura 2000-området består af habitatområde H143 og fuglebeskyttelsesområderne F95 og F96. Områderne fremgår af nedenstående Figur 6-1.

Figur 6-1 Plan- og projektområdet (rød stiple) og det nærmeste Natura 2000-område. Habitatområder er vist med grøn skravering og fuglebeskyttelsesområder er vist med orange skravering. Kort fra Danmarks Miljøportal.

Udpegningsgrundlaget for H143, F95 og F96 fremgår af nedenstående Figur 6-2.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 143		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Vinteregeskov (9170)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 95		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Grågås (T)
	Troldand (T)	Rørhøg (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 96		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Sædgås (T)	Bramgås (T)
	Spidsand (T)	Skeand (T)
	Edderfugl (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)

Figur 6-2 Naturtyper, fuglearter og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype eller art. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl (Miljøstyrelsen, 2020).

6.2.2 § 3-beskyttet natur og beskyttede sten- og jorddiger
 Plan- og projektområdet består primært af arealer, der i dag er landbrugsarealer i omdrift. Indenfor eller i nærheden af plan- og projektområdet forekommer dog også naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt sten- og jorddiger, der er beskyttet efter museumslovens § 29. Områderne fremgår af Figur 6-3 nedenfor.

Figur 6-3 Fordeling af naturbeskyttede arealer (blå skravering = sø, rød skravering = mose), ikke-beskyttede naturarealer (gul) samt beskyttede jord- og stendiger (orange) indenfor plan- og projektområdet. Byggefelter ses desuden med sorte streger.

Der findes to § 3-beskyttede vandhuller samt en række mindre ikke-beskyttede arealer indenfor plan- og projektområdet, ligesom plan- og projektområdet grænser op til et større moseområde med sø mod nord. Der foreligger en detaljeret beskrivelse af de § 3-beskyttede naturtyper i besigtigelsesnotatet.

Der findes flere beskyttede sten- og jorddiger i og langs med plan- og projektområdet. Plan- og projektområdet gennemskæres af et registreret beskyttet dige, mens det andre steder grænser op til sådanne. Ved COWIs besigtigelse den 14. januar 2021, kunne diget indenfor plan- og projektområdet dog ikke lokaliseres. En nærmere beskrivelse af området findes i besigtigelsesnotatet.

Der er ikke registreret fredskov i umiddelbar nærhed af plan- og projektområdet. Der vil således ikke ske fældning eller anden påvirkning af fredskovsarealer i anlægsfasen.

6.2.3 Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag IV-arter på arealerne indenfor plan- og projektområdet. Ifølge Naturdata og Naturbasen er der ingen nyere registreringer af bilag IV-arter i eller omkring plan- og projektområdet. Nærmeste registreringer inden for en radius af ca. 3 km af plan- og projektområdet er således alle af ældre dato:

- > Der er registreret markfirben på et mindre areal langs cykel- og vandre- stien, ca. 200 meter nord for det sydøstlige delområde. Observationen er fra 2011 (Danmarks Miljøportal, 2021).
- > Der er registreret stor vandsalamander i tre mindre vandhuller ca. 1,7 km nord for det sydøstlige delområde. Registreringerne stammer fra 2009 (Danmarks Miljøportal, 2021).
- > Der er ikke foretaget systematiske paddeundersøgelser i området, men jf. Atlasprojekt Danmarks padder og krybdyr (Naturbasen, 2021), så er der blevet registreret spidssnudet frø og grønbroget tudse i det 10x10 km kva- drat, som plan- og projektområdet er beliggende i. Hvor det ikke kan ude- lukkes, at området kan være raste- eller yngleområde for spidssnudet frø, så vurderes området ikke at være egnet til grønbroget tudse.
- > Der er ikke foretaget systematiske flagermusundersøgelser af området, men af artsovervågningsrapporten, Arter 2012-2017 (Therkildsen, et al., 2020), fremgår det, at følgende arter er registreret i det 10x10 km UTM- kvadrat, som omfatter plan- og projektområdet: trolldflagermus, dværgfla- germus og brunflagermus. Der er dog ingen oplagte raste- og yngleområder for arterne indenfor plan- og projektområdet.

Markfirben

Markfirben findes spredt i det meste af Danmark med undtagelse af Lolland-Fal- ster og nogle mindre øer. Arten er dog i tilbagegang i Danmark og specielt ind- landsbestandene er truede bl.a. pga. habitatopsplitning og ødelæggelse af spredningskorridorer. Marfirbenets yngle- og overvintringshabitater består af soleksponerede skrænter med løs, tør jord og sparsom bevoksning. Parringen sker i maj og efter ca. én måned lægges æggene i tør varm jord, typisk på en sydvendt skrænt. Æggene klækker i august-september, hvorefter de voksne fir- ben vandrer til deres overvintringsgrave i skrænterne. De nyklækkede unger kan blive ude til november. Firbenene solbader først på morgenen og sidst på eftermiddagen, og fourageringen sker indimellem. Føden består primært af græshopper, sommerfuglelarver og biller (Søgaard, et al., 2016).

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er udbredt i det meste af landet (Søgaard, et al., 2016). Arten stiller store krav til vandkvaliteten i ynglevandhullerne, der ikke må være for næringsstofberigede, og hvor der ikke må forekomme fisk og/eller ænder. Rasteområderne findes ofte i skov eller nær menneskelig bebyggelse og typisk nær (150-200 meter) vandhullet. Rasteområderne kan dog ligge op til ca. 800 meter fra vandhullet. Rasteområderne findes, hvor der er gode skjulesteder som sten og dødt ved.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er forholdsvis almindelig i Danmark. Spidssnudet frø yngler i meget forskelligartede vandhuller beliggende på enge, i moser, haver og skov. De unge frøer holder sig tæt på vandhullet, hvor de fouragerer. I november be- væger frøerne sig til deres overvintringsområder, som oftest findes på land i det øverste jord- og bladlag, hvor temperaturen sjældent når under frysepunktet.

Flagermus

Troldflagermus, dværgflagermus og brunflagermus, kan potentielt forekomme inden for eller i nærheden af plan- og projektområdet. I Tabel 6-1 nedenfor findes en oversigt over de forskellige flagermusarters typiske opholdssteder.

Tabel 6-1 *Flagermusarternes opholdssteder sommer (S, s) og vinter (V, v). S og V viser "anvendes ofte", mens s og v viser "anvendes".
"- " viser at stedet anvendes sjældent eller slet ikke. Tabellen er baseret på tabel i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (Søgaard, B.; Asferg, T., 2007).*

Art	Træer	Bygninger	Under jorden
Troldflagermus	S, V	s, v	-
Dværgflagermus	S, V	S, V	-
Brunflagermus	S, V	-	-

6.2.4 Fredede og rødlistede arter

Ud over bilag IV-arter er der registreret følgende fredede arter og rødlistede arterne inden for en radius af ca. 3 km fra plan- og projektområdet:

- > Ildtæge (NT) er observeret i Skælskør by, ca. 2,5 km fra plan- og projektområdet i 2020 (Naturbasen, 2021).
- > Endvidere er der på de nærmeste fire DOF-lokaliteter registreret en del fuglearter, der som ynglefugle herhjemme er opført på den danske rødliste. Det gælder arterne: sangsvane (VU), hvid stork (CR), havørn (NT), blichøne (VU), hvepsevåge (NT), spurvehøg (VU), sanglærke (NT), løvsanger (VU), stær (VU), nattergal (VU), grønirisk (NT), gulspurv (vu), gravand (VU), tafeland (VU), krikand (VU), rødben (NT), agerhøne (VU), tyrkerdue (NT), hjejle (CR), hættemåge (EN), rød glente (EN), gulbug (VU), stenpikker (VU) (Dansk Ornitologisk Forening, 2021).
- > Jf. Atlasprojekt Danmarks padder og krybdyr (Naturbasen, 2021), er der blevet registreret grøn frø, lille vandsalamander, skovfirben og snog i det 10x10 km kvadrat, som plan- og projektområdet er beliggende i.
- > Derudover må det forventes, at arter som er forholdsvis almindelige i det åbne landbrugsland, også kan træffes i plan- og projektområdet. Det gælder f.eks. ræv (NT), hare (LC) og rådyr (LC). Under COWIs besigtigelse i januar 2021 blev der observeret hare, rådyr, fasan og agerhøne indenfor plan- og projektområdet ligesom spor efter især rådyr og hare vidnede om, at der var god aktivitet af disse arter på tværs af arealet.

6.2.5 Særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen udpegninger til særlige naturbeskyttelsesområder indenfor plan- og projektområdet.

6.2.6 Økologiske forbindelser

Plan- og projektområdet berører et areal, der i Slagelse Kommuneplan 2021 er udlagt som spredningskorridor [økologisk forbindelse]. Den økologiske forbindelse forløber langs cykelstien, som adskiller de to delområder og berører dermed begge områder (Figur 6-4).

Den vestlige del af plan- og projektområdet er derudover beliggende inden for et areal, der, jf. Slagelse Kommuneplan 2021, er udlagt som potentiel økologisk forbindelse. Den potentielle økologiske forbindelse overlapper i mindre grad med begge delområder.

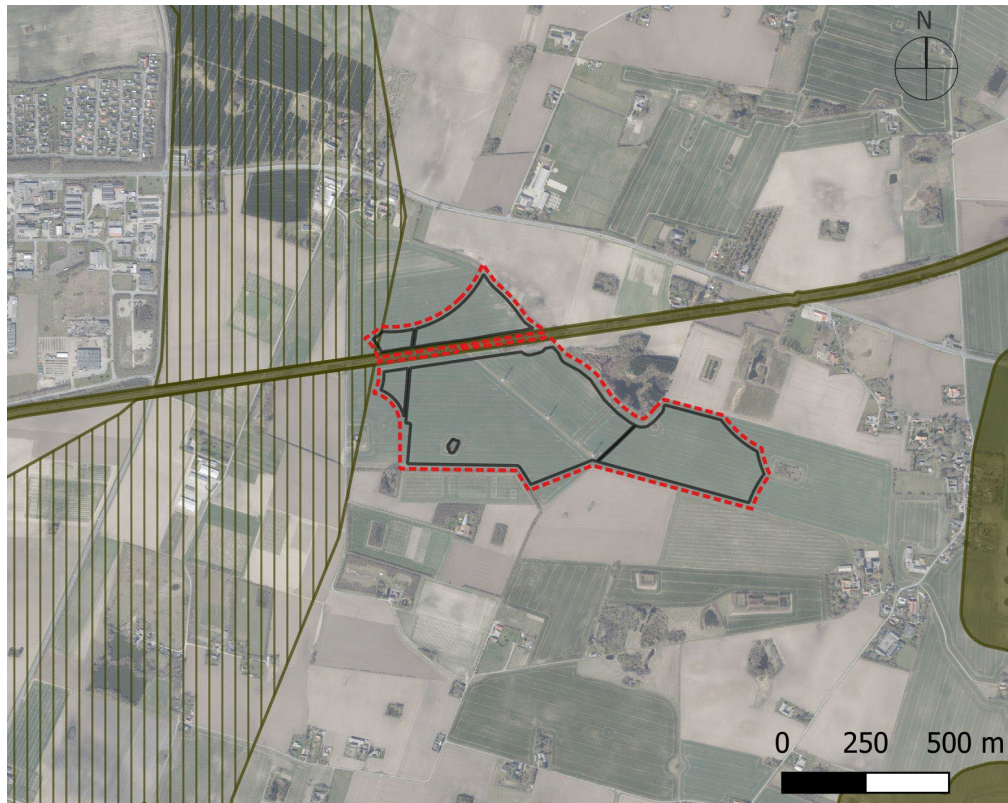
Af kommuneplanens retningslinjer vedrørende Grønt Danmarkskort fremgår det, at:

- > "9.6.1 Der er udpeget kerneområder og korridorer [særlige naturbeskyttelsesområder og økologiske forbindelser] ...
- > 9.6.2 Kerneområder og spredningskorridorer skal sikres mod forhold, der kan forringe levevilkårene for de tilstedeværende dyre- og plantearter. Der skal tages hensyn til den enkelte områdetype.
- > 9.6.3 Inden for kerneområder og spredningskorridorer kan der som hovedregel kun opføres nye bebyggelser, som har direkte tilknytning til det enkelte jordbrug og som dermed er tilladt efter anden gældende lovgivning. Andre former for anlæg og bebyggelse kan kun finde sted, hvis formålet er at fremme formidlingen af områdets kvaliteter, og uden at disse tilsidesættes. Der skal tages hensyn til den enkelte områdetype.
- > 9.6.4 Inden for kerneområder og spredningskorridorer vil beskyttelseshensyn veje tungere end benyttelseshensyn."

Af retningslinjerne fremgår følgende for de potentielle korridorer/potentielle økologiske forbindelser:

- > "9.6.5 Der er udpeget potentielle kerneområder og potentielle spredningskorridorer [Potentielle naturbeskyttelsesområder og potentielle økologiske forbindelser]...
- > 9.6.6 Inden for de potentielle kerneområder og korridorer skal der ske en afvejning af de forskellige interesser, inden der planlægges eller gennemføres projekter, opføres ny bebyggelse eller anlæg, som forhindrer, at området på sigt kan udvikle sig til et nyt naturområde eller en ny korridor."

Figur 6-4 Plan- og projektområde (rød stiplede linje) og byggefelter (sorte streg) samt arealer, der er udlagt til økologisk forbindelse (mørkegrøn) og potentiel økologisk forbindelse (skraveret mørkegrøn) jf. Slagelse Kommuneplan 2021. Kort fra Danmarks Miljøportal.

6.3 Konsekvensvurdering

6.3.1 Anlægsfasen

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område udgøres af N162, Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø, og består af habitatområde H143 og fuglebeskyttelsesområderne F95 og F96 og ligger mere end 1,4 km fra plan- og projektområdet.

Projektet omfatter etablering af solceller og tilhørende tekniske anlæg inden for et afgrænset område. Anlægsarbejdet vil foregå inden for plan- og projektområdet og eventuelle påvirkninger heraf vurderes at være lokale.

Naturtyper

Pga. anlægsarbejdets karakter og da projektet anlægges i en afstand af mere end 1,4 km fra nærmeste Natura 2000-område, så vurderes det, at ingen af habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget vil blive påvirket som følge heraf.

Habitatarter

Plan- og projektområdet udgør ikke et vigtigt habitat for nogle af de arter (marvsvin, klokkefrø og stor vandsalamander), der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Pga. afstanden til habitatområdet og anlægsarbejdets type og karakter, så vurderes projektet heller ikke at kunne påvirke disse arter i anlægsfasen, i det omfang de bevæger sig uden for Natura 2000-områderne.

Fugle

Da plan- og projektområdet udgøres af landbrugsarealer i omdrift, så vurderes området ikke at udgøre egnede yngleområder for ynglefugle på udpegningsgrundlaget for F95 og F96 (rørdrum, rørhøg, havørn, klyde, dværgterne, fjordterne eller splitterne).

Plan- og projektområdet vurderes endvidere ikke at udgøre egnet rasteområde for trækfuglearterne blishøne, troldand, spidsand, skeand, edderfugl eller havørn, da de ikke knytter sig til landbrugsarealer i omdrift. Det kan ikke udelukkes, at trækarterne grågås, knopsvane, sangsvane, sædgås eller bramgås vil kunne benytte sig af arealerne som rasteområde, men da plan- og projektområdet kun udgør en meget lille del af det samlede landbrugsareal omkring fuglebeskyttelsesområderne, så vurderes projektet ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af disse arter.

Pga. anlægsarbejdets karakter og da projektet anlægges i en afstand af mere end 1,4 km fra nærmeste fuglebeskyttelsesområde, så vurderes projektet ikke at medføre forstyrrelser for fuglearter på udpegningsgrundlaget indenfor selve fuglebeskyttelsesområderne.

§ 3-beskyttet natur

Der findes to § 3-beskyttede vandhuller indenfor plan- og projektområdet. Derudover findes der flere beskyttede sten- og jorddiger enten indenfor eller i umiddelbar nærhed af plan- og projektområdet. Solceller og transformere placeres med en respektafstand på minimum 5 meter til alle § 3-beskyttede naturtyper. Der holdes ydermere respektafstand til de beskyttede diger. Anlægsarbejderne sker således også i afstand til de beskyttede arealer. Så længe respektafstanden overholdes, vil anlægsarbejdet ikke påvirke de § 3-beskyttede arealers tilstand eller tilstanden af de beskyttede diger.

For de vandhuller, der er helt tilgroede, vil vandhullernes tilstand og potentielle funktion som levested for padder kunne forbedres, hvis der gennemføres en rydning af vedplanterne eller foretages rørsikring omkring vandhullerne og en oprensning af selve vandhullerne. Hvis det i øvrigt passer ind i projektet, kan det med fordel gennemføres som en del af anlægsfasen.

Samlet set vurderes det, at der ingen påvirkning vil være på § 3-beskyttet natur i anlægsfasen.

Bilag IV-arter

Solcelleanlægget anlægges på arealer, der i dag primært består af landbrugsarealer i omdrift. Landbrugsarealerne udgør ikke egnede yngle- eller rastelokaliteter for arter anført på habitatdirektivets bilag IV. Nord for plan- og projektområdets sydlige delområde findes dog en enkelt lokalitet, det sammenhængende mose- og søområde (S02M), som vurderes at kunne udgøre et potentielt egnet yngle- og rasteområde for bilag IV-padderarterne spidssnudet frø og stor vandsalamander (se besigtigelsesnotatet for nærmere uddybning).

Da der sikres afstand på minimum 10 meter til disse arealer, så vurderes anlægsarbejdet ikke at påvirke områder, der udgør egnede raste- eller yngleområder for disse padderarter.

Da padderne endvidere generelt er nataktive, mens anlægsarbejdet gennemføres i dagtimerne, så vurderes anlægsarbejdet, herunder kørsel med maskiner og lastbiler i plan- og projektområdet, ikke at medføre en væsentlig påvirkning af paddebestandene eller skade området's økologiske funktionalitet for arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander. Den potentielle påvirkning er delvis sammenlignelig med den nuværende situation, hvor arealerne dyrkes, og der således køres med langbrugsmaskiner på arealerne. Padderne vurderes ikke at være sårbare overfor støj eller anden forstyrrelse i forbindelse med anlægsarbejdet.

Anlægsarbejdet vil foregå på landbrugsarealer, der ikke udgør raste- eller ynglelokalitet for markfirben. De potentielle påvirkninger fra anlægsarbejdet vil være sammenlignelige med den nuværende situation, hvor arealerne dyrkes og hvor der derfor er kørsel med landbrugsmaskiner på området. Markfirben vurderes endvidere ikke at være sårbare overfor støj eller anden forstyrrelse under anlægsarbejdet, hvorfor arten ikke vurderes at blive påvirket heraf.

Der findes umiddelbart ikke egnede yngle- eller rastelokaliteter for flagermus indenfor plan- og projektområde. Et eventuelt behov for fældning af træer (f.eks. pga. skyggepåvirkning eller af sikkerhedsmæssige årsager) vurderes derfor ikke at påvirke området's økologiske funktionalitet for flagermus. Plan- og projektområdet består overvejende af dyrkede marker og udgør således ikke et vigtigt fourageringsområde for flagermus. Anlægsarbejdet vurderes således ikke at ville påvirke området's økologiske funktionalitet for flagermus. Påvirkningen af flagermus vil således være ubetydelig.

Samlet set vurderes det således, at anlægsarbejdet ikke har nogen påvirkning på den økologiske funktionalitet af bilag IV-arter i eller nær plan- og projektområdet.

Rødlistede og fredede arter

De fredede og/eller rødlistede arter, som potentielt kan træffes i plan- og projektområdet, har ikke en særlig tilknytning til dyrkede marker, men de færdes i området og kan til en vis grad anvende bevoksningen nær f.eks. vandhuller som skjul eller dagsrastested. Anlægsarbejdet kan medføre forstyrrelser i nærområdet, men dette vurderes ikke at være af et omfang, hvor det har væsentlig

betydning for fredede og rødlistede dyrearter. Det vurderes således, at projektet i anlægsfasen vil have ingen eller kun en ubetydelig påvirkning af fredede og rødlistede arter.

Økologiske forbindelser

I anlægsfasen sker en inddragelse af arealer, og der opsættes hegn indenfor den økologiske forbindelse, som går gennem plan- og projektområdet. I løbet af anlægsfasen vil der derfor ske en gradvis påvirkning af den økologiske forbindelse i takt med, at hegnet opsættes. Ligeledes vil der i anlægsfasen være støj og forstyrrelse i nærområdet, hvilket vil nedsætte funktionen af den økologiske forbindelse i denne periode. Faunaen vil således i stigende grad skulle bevæge sig udenom plan- og projektområdet. Dette vurderes at udgøre en middel påvirkning, da den økologiske forbindelses funktionalitet reduceres, men det vurderes ikke at have betydning for bestandene i området.

6.3.2 Driftsfasen

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område består af N162, Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø, og udgøres af habitatområde H143 og fuglebeskyttelsesområderne F95 og F96, der ligger mere end 1,4 km fra plan- og projektområdet. Projektet omfatter etablering af solceller og tilhørende anlæg inden for et afgrænset område.

Naturtyper

På grund af projektets type og karakter og da projektet anlægges i en afstand af mere end 1,4 km fra nærmeste Natura 2000-område, så vurderes det, at ingen af habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget vil blive påvirket som følge heraf.

Habitatarter

Plan- og projektområdet vurderes ikke at udgøre et væsentligt habitat for de arter, der er på udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000-områder (marsvin, klokkefrø og stor vandsalamander). På grund af afstanden til habitatområdet og projektets type og karakter, så vurderes projektet heller ikke i driftsfasen at kunne påvirke disse arter, i det omfang de bevæger sig uden for Natura 2000-områderne.

Fugle

Da plan- og projektområdet udgøres af landbrugsarealer i omdrift, så vurderes området ikke at udgøre egnede yngleområder for ynglefugle på udpegningsgrundlaget for F95 og F96 (rørdrum, rørhøg, havørn, klyde, dværgterne, fjordterne eller splitterne).

Plan- og projektområdet vurderes endvidere ikke at udgøre egnet rasteområde for trækfuglearterne blishøne, troldand, spidsand, skeand, edderfugl eller havørn, da de ikke knytter sig til landbrugsarealer i omdrift. Det kan ikke udelukkes, at trækarterne grågås, knopsvane, sangsvane, sædgås eller bramgås vil kunne

benytte sig af arealerne som rasteområde, men da plan- og projektområdet kun udgør en meget lille del af det samlede landbrugsareal omkring fuglebeskyttelsesområderne, så vurderes projektet ikke at medføre en væsentlig påvirkning af disse arter.

På grund af projektets type og karakter og da projektet anlægges i en afstand af mere end 1,4 km fra nærmeste fuglebeskyttelsesområde, så vurderes projektet ikke at påvirke fuglearter på udpegningsgrundlaget indenfor selve fuglebeskyttelsesområderne.

§ 3-beskyttet natur

I forbindelse med projektets driftsfase tages landbrugsarealer ud af drift og arealerne under og mellem de fremtidige solceller udlægges permanent med græs og urter, hvilket generelt vil øge naturindholdet inden for plan- og projektområdet. Området vil blive drevet økologisk uden sprøjtemidler og gødning. Dette betyder, at de § 3-beskyttede naturtyper, der forekommer indenfor eller nær plan- og projektområdet, vil opleve en reduceret tilførsel af næringsstoffer og sprøjtemidler fra landbruget, hvilket kan have en positiv effekt på deres tilstand.

Der vil blive holdt en respektafstand på minimum 2 meter til det registrerede beskyttede sten- og jorddige.

Der vil desuden blive holdt en respektafstand på minimum 5 meter fra kanten af de § 3-beskyttede vandhuller, dog minimum 10 meter på syd- og østsiden. Desuden etableres beplantningsbælter i en afstand af minimum 10 meter til søen ved Fodsporet og syd for mosen grænsende til plan- og projektområdet.

Med disse respektafstande minimeres skyggepåvirkningen fra beplantningsbæltet og solcellerne.

Det nye beplantningsbælte omkring solcelleanlægget vil kunne fungere som skjul for områdets fauna. For områdets padde vil plantebæltet og de lysåbne arealer mellem solcellerne ligeledes kunne fungere som raste- og fødesøgningsområde samt som spredningskorridor mellem nogle af de vandhuller, der ligger i og nær plan- og projektområdet.

Det vurderes samlet set, at projektet vil få en *middel positiv* påvirkning på de § 3-beskyttede naturtyper.

Bilag IV-arter

For de bilag IV-padderter (spidssnudet frø og stor vandsalamander), som vurderes at kunne forekomme i eller nær plan- og projektområdet, vil projektet medføre en forbedring af områdets egnethed som yngle- og rasteområde, da ophøret med jordbearbejdning og brug af sprøjtegifte og næringsstoffer forventeligt vil resultere i en forbedret vandkvalitet i de vandhuller, der findes inden for området, samt forbedrede fødesøgningsområder og rasteområder nær vandhullerne. Ophøret af intensiv drift og omlægning til græs/urtebeklædte arealer vil medføre, at arealet med solcellerne i større omfang vil kunne fungere som fødesøgningsområde, og beplantningsbæltet langs plan- og projektområdets

afgrænsning vil kunne fungere som rasteområde og som spredningskorridor for nogle af paddearterne, herunder stor vandsalamander. Projektet vurderes således at kunne forbedre områdets økologiske funktionalitet for bilag IV-paddearter. Samlet set vurderes det, at projektet i driftsfasen vil kunne få en *lille positiv påvirkning* på de nævnte bilag IV-arter, der findes i eller nær plan- og projektområdet.

For markfirben vil en ekstensivering af driften inden for arealet ligeledes være positiv og potentielt udvide det område, som arten vil kunne benytte sig af. Samlet vurderes projektet derfor at medføre en *lille positiv påvirkning* for arten.

Da projektet ikke medfører fjernelse af potentielle yngle- eller rasteområder, så vurderes områdets økologiske funktionalitet for flagermus ikke at blive påvirket. Samtidig vil den ekstensive drift af arealerne mellem solcellerne samt plantningen af træbevoksninger i kanten af plan- og projektområdet forventelig øge produktionen og diversiteten af insekter i området. Som følge af projektet vil der således være et øget fødeudbud for flagermus i plan- og projektområdet i driftsfasen, og dermed en forbedring af områdets egnethed for flagermus. Samlet set vurderes der således at være en *lille positiv påvirkning* af flagermus.

Ingen af bilag IV-arterne vurderes at være sårbare overfor støj fra transformere i plan- og projektområdet. Samlet set vurderes det, at områdets økologiske funktionalitet for de beskrevne bilag IV-arter vil kunne opretholdes, og at mulighederne for at udnytte arealerne som fødesøgnings- eller rasteområder vil formentligt forbedres for disse arter ved gennemførelse af projektet.

Rødlistede og fredede arter

Ingen af de fredede og/eller rødlistede arter, der forekommer i og nær plan- og projektområdet, er direkte afhængige af landbrugsarealer. Som for bilag IV-arter vil ændringen fra dyrkede marker til ekstensivt drevne arealer samt plantningen af træbevoksning langs plan- og projektområdets kant kunne have en positiv påvirkning på flere af de fredede og/eller rødlistede arter, f.eks. grøn frø, lille vandsalamander, hvepsevåge og agerhøne. Der er ikke identificeret fredede og/eller rødlistede arter for hvilke, projektet kan medføre en negativ påvirkning i driftsfasen. For fredede og rødlistede arter vurderes projektet således at være en *lille positiv påvirkning*.

Økologiske forbindelser

I driftsfasen vil arealet være inddraget til solcelleanlæg i en længerevarende periode (~30 år). Plan- og projektområdet indhegnes med vildtheegn og et beplantningsbælte på ydersiden. Vildtheagnet vil betyde, at større vildt, herunder blandt andet hjortevildt og grævling, ikke kan krydse arealet, hvor der opstilles solceller, mens små dyr forventes at ville løbe gennem hegnet og således være upåvirkede. For at reducere påvirkningen af den økologiske forbindelse og sikre, at fauna kan færdes mere frit i området, er der friholdt areal, der kan fungere som faunapassage i projektet og den tilhørende lokalplan. Faunapassagen vil være en øst-vestgående passage gennem de to delområder. Denne passage vil blive ca. 20 meter bred og vil ligge syd for cykel- og vandrestien. På grund af områdets karakteristik med krat, så vurderes en placering her at understøtte områdets

funktion som økologisk forbindelse bedre end en placering på marken nord for cykel- og vandrestien. Korridoren vurderes at udgøre en passage for fauna i størrelsen op til hjortevildt, herunder dådyr og rådyr.

Det vurderes således, at den økologiske forbindelse er opretholdt, og at projektet udelukkende vil medføre en lille påvirkning af den økologiske forbindelse. Det nye beplantningsbælte vil desuden i mindre grad reducere påvirkningen, da den vil kunne fungere som skjul for vildtet udenfor området.

6.3.3 Demonteringsfasen

Natura 2000

I forhold til Natura 2000-interesser er påvirkningen i demonteringsfasen sammenlignelig med anlægsfasen, og der vil således ikke være nogen væsentlig påvirkning af de naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område.

§ 3-beskyttet natur

I demonteringsfasen holdes afstand til de kortlagte § 3-beskyttet natur og beskyttede sten- og jorddiger indenfor og nær plan- og projektområdet. Som ved anlægsfasen vurderes det derfor, at projektet har ingen eller ubetydelig påvirkning på de beskyttede naturtyper i demonteringsfasen.

Bilag IV-arter

Det er svært at forudsige, hvilke bilag IV-arter, der forekommer i området om 30 år, men det vurderes, at demonteringsfasen kan gennemføres under hensyntagen til disse arter, så en påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for disse arter undgås.

Rødlistede og fredede arter

Det er svært at forudsige hvilke rødlistede arter, der forekommer i området om 30 år, men det vurderes, at demonteringsfasen kan gennemføres under hensyntagen til disse arter, så en påvirkning af arterne og deres levesteder undgås.

Økologiske forbindelser

Demonteringsfasen vil lige som anlægsfasen skabe støj og forstyrrelse i nærområdet. Dog er demonteringsperioden kort, og derfor vil den være uden betydning for den økologiske forbindelse. Såfremt beplantningsbæltet bibeholdes efter demonteringsfasen, vil dette fremme funktionen af den økologiske forbindelse i fremtiden.

6.4 Sammenfatning

- > Samlet set er det for effekter på natur, dyreliv og bilag IV-arter vurderet, at:

- > Påvirkningen vurderes at være *ubetydelig* for det nærmeste Natura 2000-område, da plan- og projektområdet udgøres af dyrkede landbrugsarealer i relativt lang afstand fra Natura 2000-området og evt. påvirkninger herfra vurderes at være lokale, og da området ikke vurderes at udgøre et væsentligt levested for arter på udpegningsgrundlaget herfor i det omfang de måtte optræde uden for Natura 2000-området.
- > Påvirkninger i anlægs- og demonteringsfasen vurderes at være *ubetydelige* for § 3-områder, beskyttede diger og andre naturområder i eller i nærheden af plan- og projektområdet, da projektet ikke medfører ændringer i disse områder, og da der holdes respektafstand til disse i forbindelse med anlæggelsen. Der vurderes også at være *ubetydelige* påvirkninger af bilag IV-arter samt truede og/eller fredede arter, da projektområdet ikke vurderes at udgøre levesteder for de arter, der forventes at kunne forekomme i området, ligesom anlægsarbejdet i omfang og påvirkning vurderes at være sammenlignelig med den nuværende arealanvendelse, hvor området dyrkes og der er kørsel med landbrugsmaskiner. I anlægsfasen vurderes en *lille til middel påvirkning* af den økologiske forbindelse gennem området, da opførelse af hegn omkring plan- og projektområdet i stigende grad vil medføre, at områdets fauna skal bevæge sig udenom plan- og projektområdet. Det vurderes dog, at påvirkningen er af kortvarig karakter, og at den ikke vil være af betydning for bestande i området.
- > I driftsfasen vil planen ikke medføre påvirkning på de beskyttede naturtyper, og det vurderes at projektet vil have en *lille positiv* påvirkning på de § 3-beskyttede arealer og på bilag IV-arter. Det sker med baggrund i, at arealerne tages ud af omdrift, og at der med projektet vil ske et ophør af brugen af sprøjtegifte og brug af næringsstoffer, hvilket vil have en *lille positiv* påvirkning på de § 3-beskyttede arealer og potentielle levesteder for bilag IV-arter indenfor og nær plan- og projektområdet. Desuden vil der være en *lille positiv* påvirkning for nogle bilag IV-, rødlistede og fredede arter, hvis levesteder forbedres som følge af projektet. Projektet vil medføre, at arealerne efterfølgende har potentiale til at blive udlagt som naturområder, da en naturlig vegetation med en betydelig artsrigdom af både planter og smådyr forventes at være opnået.
- > I driftsfasen vurderes anlægget at medføre en *lille påvirkning* af områdets funktion som økologisk forbindelse, da områdets fauna i en årrække ikke kan færdes frit i området. Dog friholdes et areal langs Fodsporet, som kan fungere som en faunapassage igennem de to delområder, hvilket sikrer, at den økologiske forbindelse opretholdes, og at områdets vildt kan færdes i området. Desuden vil hegnet være bredmasket, hvilket muliggør at mindre dyr kan passere igennem hegnet. Naturen vil desuden få bedre udbredelsesmuligheder i selve planområdet, da der under solcellepanelerne vil være græsser og urter, der bidrager til en større biodiversitet.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* positiv påvirkningsgrad på natur, dyreliv og bilag IV-arter i området.

6.5 Afværgende foranstaltninger

Der foreslås ingen afværgende foranstaltninger udover de krav som lokalplanen fastsætter med hensyn til friholdelse og respektafstande til beskyttet natur samt til beplantningsbælter og friholdt areal, der kan fungere som faunapassage.

6.6 Overvågning

Der vurderes ikke at være væsentlige negative påvirkninger af beskyttede naturtyper eller arter. På den baggrund foreslås ingen særskilte overvågningstiltag.

6.7 Referencer

- > Danmarks Miljøportal. (Februar 2021). Naturdata. Hentet fra Danmarks Miljøportal: <http://naturdata.miljoeportal.dk/advancedSearch>
- > Dansk Ornitologisk Forening. (Februar 2021). Observationer. Hentet fra DOFbasen: <https://dofbasen.dk/observationer>
- > Miljøstyrelsen. (2020). Natura 2000-basisanalyse. Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø. Natura 2000-område nr. 162. Habitat-område H143. Fuglebeskyttelsesområde F95 og F96
- > Naturbasen. (Februar 2021). Naturbasen. Hentet fra fugleognatur.dk: <https://www.naturbasen.dk/licens/cowi#>
- > Slagelse Kommune. Kommuneplan 2021.
- > Søgard, B. & Asgerg, T. (red). (2007). Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig Rapport fra DMU nr 635: S. – s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>
- > Søgaard, B., Wind, P., Bladt, J., Mikkelsen, P., Therkildsen, O. R., Balsby, T. S., . . . Teilmann, J. (2016). Arter 2015. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 126 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 209. <http://dce2.au.dk/pub/SR209.pdf>.
- > Therkildsen, O. R., Wind, P., Alnøe, A. B., Elmeros, M., Bladt, J., Mikkelsen, P., . . . Teilmann, J. (2020). Arter 2012 - 2017. Aarhus Universitet, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi.
- > Aarhus Universitet. (Februar 2021). Den Danske Rødliste 2019. Hentet fra Aarhus Universitet, Institut for Bioscience: [https://bios.au.dk/raadgivning/natur/redlistframe/roedliste-2019/Luft og klimatiske forhold](https://bios.au.dk/raadgivning/natur/redlistframe/roedliste-2019/Luft%20og%20klimatiske%20forhold)

7 Klima, luft og ressourcer

7.1 Metode

El-handelsvirksomheder (el-handlere) skal ifølge El-mærkningsbekendtgørelsen³ meddele el-deklarationer for deres levering af elektricitet til forbrugerne i det forgangne kalenderår. Energinet laver hvert år en foreløbig deklARATION for el, der beskriver brændselsforbruget og miljøpåvirkningen ved forbrug af én kWh el som en gennemsnitsværdi for det foregående kalenderår.

Redegørelsen for sparede emissioner i denne miljøvurdering tager derfor udgangspunkt i den foreløbige deklARATION for 2021 udsendt af Energinet.

7.2 Miljøstatus og mål

Den Europæiske Unions 2020- og 2030-mål for ikke-kvotesektoren Danmarks forpligtelse til at reducere udledningen af drivhusgasser fra de aktiviteter, der ikke er omfattet af kvotesystemet (ikke-kvotesektoren) stammer fra overordnede målsætninger for Den Europæiske Union. Den danske forpligtelse fra EU 2020-forpligtelserne er at reducere udledningen af drivhusgasser fra danske aktiviteter fra ikke-kvotesektoren med 20 % fra 2005 til 2020.

Fremover, og på grundlag af FN's Paris-aftale fra COP15, skal EU reducere den samlede emission af drivhusgasser med 40 % fra 1990 til 2030. Det kræver blandt andet en reduktion på 43 % af emissionerne af drivhusgasser fra de største bidragsydere, herunder kraftværker, og en reduktion på 30 % fra aktiviteter fra ikke-kvotesektoren. De danske forpligtelser til at opfylde de overordnede forpligtelser i EU 2030 skal forhandles mellem EU og Danmark.

Den danske energiaftale 2018

Der blev i juni 2018 indgået en bred aftale mellem alle de store partier om den fremtidige danske energiforsyning. Parterne har aftalt at foretage betydelige investeringer i vedvarende energikilder for at nå ambitionen om at gøre Danmark til et lavemissionssamfund inden 2050, f.eks. ved investering i yderligere installationer af vindmøller og produktion af biogas. Danmark vil arbejde for netto nul-emission inden 2050 som anført i Paris-aftalen.

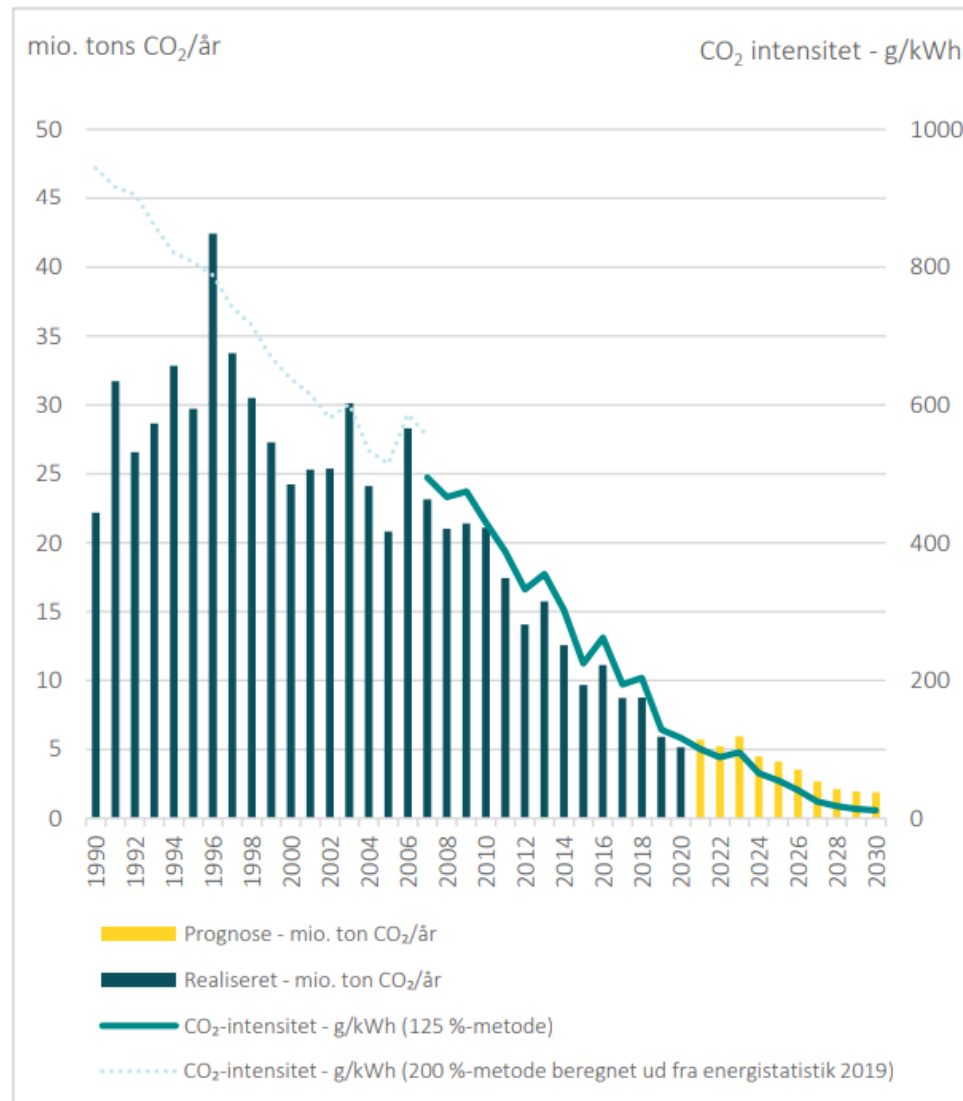
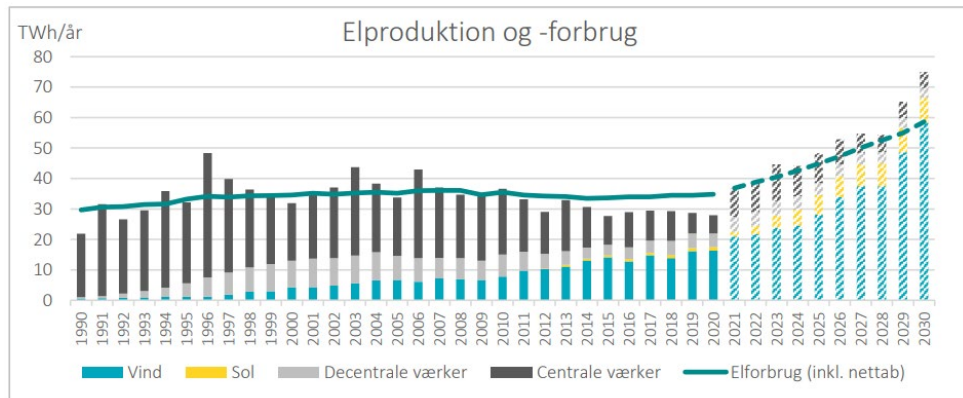
Udfasning af kul til elproduktion inden 2030 vil fortsætte og investeringer er blevet allokeret til at nå en andel af vedvarende produceret elektricitet på mere end 100 % i 2030.

Elforsyningen i Danmark var i 2019 dækket af knapt 2/3 vedvarende energikilder, og det er målsætningen, at 100 % af Danmarks energiforsyning i 2050

---

³ Bekendtgørelse nr. 1322 af 30/11/2010 om deklARATION af elektricitet til forbrugerne.

udgøres af vedvarende energikilder. Dette medfører generelt lavere indirekte CO₂-udledning fra strømforbruget.

Figur 7-1 Øverst: Elforbruget og elproduktionens fordeling fordelt på energikilder (centrale og decentrale kraftværker, vind og sol). Nederst: Udviklingen i gennemsnitlig CO₂-udledning ved elforbruget i Danmark. Kilder: Energinet og Energistyrelsen.

7.3 Konsekvensvurdering

7.3.1 Anlægsfasen

Under opførelse af solcelleanlægget vil trafikken i anlægsfasen være øget, hvilket lokalt vil medføre en forøget emission til omgivelserne, som dog vurderes at være ubetydelig.

7.3.2 Driftsfasen

Solcelleanlægget ved Tjæreby forventes at kunne producere ca. 38.500 MWh pr. år, som svarer til elforbruget for ca. 9.000 husstande. Anlæggets formål er at producere elektrisk strøm ved hjælp af solenergi, som kan erstatte strøm, som er produceret på andre måder.

Elproduktion fra vedvarende energikilder, der omfatter el produceret ved brug af vind, vand og sol, er kendetegnet ved at være helt emissionsfri, mens der ved brug af biogas, biomasse, affald og fossile brændsler (kul, olie og naturgas) dannes en række emissioner til luften og restprodukter. Emissioner til luften sker bl.a. som drivhusgasser (kuldioxid, metan og lattergas) og som forsurende gasser (svovldioxid og kvælstofilter).

I elsystemet skal produktion og forbrug til en hver tid balancere. Når solenergi-anlæg producerer strøm, må elproduktionen derfor nedreguleres et andet sted i systemet. Det kan for eksempel ske på kulfyrede kraftværker eller ved at mindske importen af vandkraft-el. Elproduktionen fra grønne energikilder, herunder solenergianlæg, fortrænger kulraft, som giver en stor CO₂-emission. Solenergi kan derfor bidrage effektivt til, at Danmark kan opfylde internationale forpligtigelser samt egne mål på klimaområdet.

Hvor stor reduktionen af klimagasser i praksis bliver som følge af solcellernes produktion, afhænger af hvordan den øvrige elektricitet samlet set til hver en tid produceres, og hvilke brændsler eller energikilder, der fortrænges.

Reduktionen af emissionen af CO₂ bidrager betydeligt til at mindske belastningen af atmosfæren med drivhusgasser – den såkaldte klimabelastning. Med en elproduktion på 38.500 MWh vil solcelleanlægget ved Tjæreby resultere i en reduceret emission af CO₂ på 5.352 tons pr. år beregnet ud fra tal opgjort i Energinets foreløbige generelle miljødeklaration fra 2021.

De besparede emissioner og restprodukter ved solcelleanlæggets drift og produktion er beregnet til at være følgende:

Emissioner til luften og restprodukter	g/kWh	Besparelse ved anlæggets drift tons pr. år
CO ₂ (kuldioxid – drivhusgas)	139	5.351,50
CH ₄ (metan – drivhusgas)	0,09	3,47
N ₂ O (lattergas – drivhusgas)	0,003	0,12
Drivhusgasser (CO ₂ ækv.)	142	5.467,00
SO ₂ (svovldioxid)	0,04	1,54
NO _x (kvælstofilte)	0,18	6,93
CO (kulilte)	0,17	6,55
NMVOG (uforbrændt kulbrinter)	0,02	0,77
Partikler	0,02	0,77
Kulflyveaske	4,5	173,25
Kulslagge	0,8	30,80
Afsvovlingsprodukter (gips)	1,6	61,60
Slagge (affaldsforbrænding)	6,5	250,25
RGA (røggasaffald)	1	38,50
Bioaske	0,02	0,77
Radioaktivt affald (mg)	0,05	1,93

Tabel 6-1 Besparede emissioner og restprodukter ved solcelleanlæggets drift og produktion af 38.500 MWh pr. år (Energinet 2021 – foreløbige opgørelse).

Som følge af effektiv svovlrensning på kraftværkerne og øget anvendelse af brændsler med lavt svovlindhold er nedfaldet af svovl i Danmark siden 1990'erne reduceret betydeligt. Fossil energiproduktion medfører dog stadig en ikke uvæsentlig emission af svovldioxid (SO₂). Det samme gælder kvælstofoxider (NO_x), som også udsendes under forbrændingen. Såvel svovl som kvælstof fører ved nedfald til en uønsket forurening af jord- og vandmiljøer med svovl- og salpetersyre.

Også i den sammenhæng har solenergi en positiv effekt, fordi emissionen af både svovl og kvælstof reduceres på grund af fortrængningen af fossile brændsler. En anden effekt af kvælstofnedfaldet drejer sig om eutrofiering, det vil sige ikke-naturlig tilførsel af næringsstoffer til følsomme naturmiljøer. Denne tilførsel er uønsket, fordi den er med til at forskyde balancen i økosystemerne. Også i den sammenhæng er effekten af solenergianlæg positiv og målbar, fordi emissionen – og dermed nedfaldet – reduceres.

Med udgangspunkt i beregningerne, forventes solcelleanlægget ved Tjæreby at reducere emissionen af svovldioxid med ca. 1,54 tons pr. år, mens emissionen af kvælstofoxider reduceres med ca. 6,93 ton pr. år.

Fossil energiproduktion medfører emission af sundhedsskadelige partikler. Solcelleanlægget ved Tjæreby vil ifølge beregningerne reducere emissionen med ca. 0,77 tons pr. år.

Elproduktion med kul medfører en stor affaldsproduktion i form af slagge og aske, hvoraf en del kan genanvendes i cement og beton. Men affaldet indeholder salte og tungmetaller, der ved deponering eller ved brug i anlægsarbejder med tiden kan udvaskes og udgøre et miljøproblem – også når produkterne sidenhen genanvendes som fyld. Hovedproblemet ved affaldet er dog indholdet af sulfat og klorid. Deponering af overskudsmængder foretrækkes af den grund tæt på kysterne, fordi havvand i forvejen indeholder mange salte, og mulig udsivning til dette miljø derfor ikke udgør så stor en forureningsrisiko.

Da elproduktion ved brug af solenergi er emissionsfri, vurderes den producerede strøm fra solcelleanlægget ved Tjæreby at reducere produktionen af kulslagge med ca. 30,8 tons pr. år og kulflyveaske med ca. 173,25 tons pr. år set i forhold til den tilsvarende mængde strøm produceret ved brug af kul.

Projektet vurderes samlet set at medføre en *lille* påvirkningsgrad af luft og klima af positiv karakter, idet etablering af solcelleanlægget bidrager til øget klimavenlig elproduktion i Danmark, og dermed mindsket belastning med emissioner til luften og restprodukter. Solcelleanlægget medfører ingen direkte emissioner.

7.4 Sammenfatning

Samlet set er det for effekter på klima, luft og ressourcer vurderet, at:

- > Påvirkningen i anlægs- og demoneringsfasen vurderes at være *ubetydelig*, da der primært vil være mindre lokale emissioner som følge af en øget trafikmængde ved anlægsarbejderne i en afgrænset periode.
- > Påvirkningen i driftsfasen vurderes at være *lille* og af positiv karakter, idet etablering af solcelleanlægget bidrager til øget klimavenlig elproduktion i Danmark, og dermed mindsket belastning med emissioner til luften og restprodukter. Solcelleanlægget medfører ingen direkte emissioner.

Samlet vurderes projektet at have en *lille* positiv påvirkningsgrad på klima, luft og ressourcer.

7.5 Afværgende foranstaltninger

Der foreslås ingen afværgeforanstaltninger.

7.6 Overvågning

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes der ikke at være negative miljøpåvirkninger for så vidt angår luft og klimatiske forhold.

På denne baggrund foreslås ingen særskilte overvågningstiltag.

7.7 Referencer

- > Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet (2018). Energiaftale af 29. juni 2018.
- > Energinet. Miljødeklarationer: <https://energinet.dk/El/Gron-el/Deklarationer>
- > VidenomVind, 2019.
- > EUDP Energistyrelsen, Dansk strategi for forskning, udvikling, demonstration – Baggrundsnotat 2016.

8 Jord og grundvand

Dette afsnit indeholder en redegørelse for planen og projektets påvirkninger af jord og grundvand i området.

8.1 Metode

Forholdene vedrørende jord og grundvand er beskrevet og vurderet på grundlag af oplysninger fra Miljøstyrelsens MiljøGIS-temaer og arealinformation. Desuden anvendes data fra GEUS' boringsdatabase (Jupiter) samt statens kommende vandområdeplaner for planperioden 2021-2027, samt oplysninger om projektet.

Desuden er der anvendt notater om betydning af solcelleanlæg for næringsstoffetab, pesticider og miljøfremmede stoffer samt en udredning (risikovurdering) af solcelleparker over drikkevandsområder.

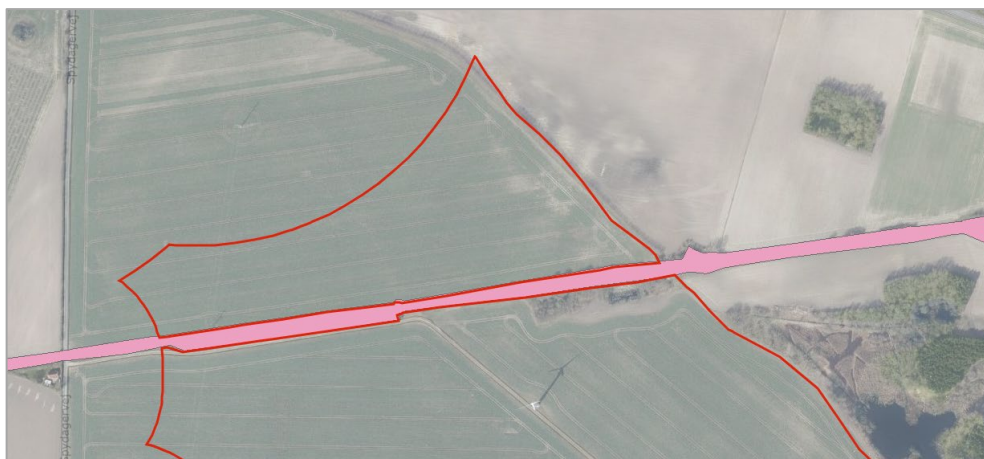
8.2 Miljøstatus og mål

Jord

Der er ikke kortlagt arealer efter jordforureningsloven på vidensniveau 1 eller 2 inden for plan- og projektområdet.

Hovedparten af området udgøres af dyrkede landbrugsmarker, og der er ikke bygninger, gylletanke eller lignende arealer, hvor der erfaringsmæssigt potentielt kan være mindre lokale forureninger.

Arealet langs stien Fodsporet, som er en nedlagt jernbanestrækning, er registreret som områdeklassificeret efter jordforureningsloven. Det betyder, at jorden erfaringsmæssigt er lettere forurenet, og at gravearbejde og bortkørsel af jord forinden skal anmeldes til Slagelse Kommune. Arealet langs Fodsporet ligger i hovedtræk uden for plan- og projektområdet, dog er der mindre arealer inden for området.

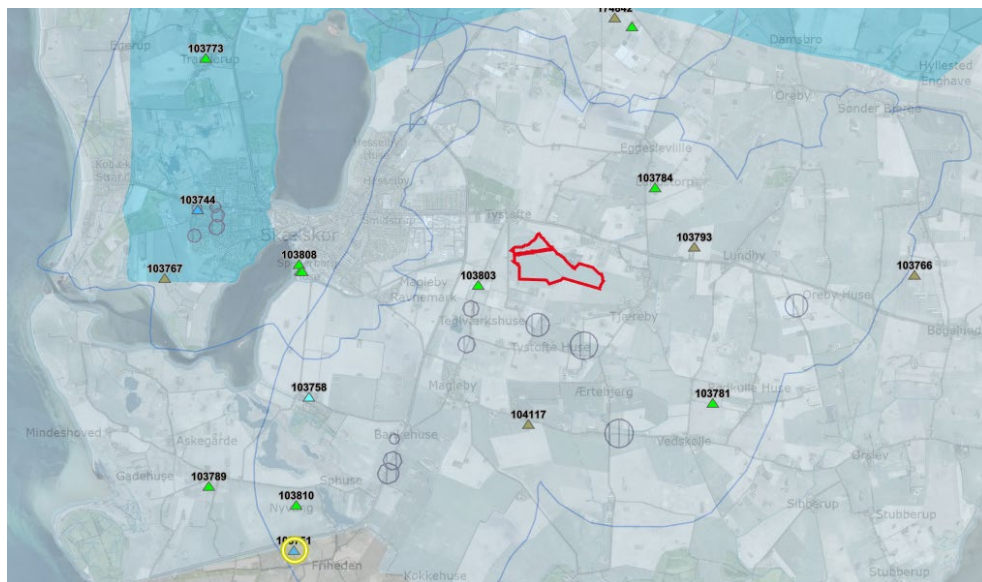
Figur 8-1 Registrering af områdeklassificeret areal (lyserød) efter jordforureningsloven.

Drikkevandsinteresser

Plan- og projektområdet ligger overvejende i område med middelhøj grundvandsstand, jf. Slagelse Kommuneplan 2021. Jævnfør kommuneplanens retningslinje 4.4 skal man ved lokalplanlægning forholde sig til den mulige risiko for høj grundvandsstand.

Plan og projektområdet ligger indenfor et område med drikkevandsinteresser (OD), men uden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Desuden ligger plan- og projektområdet indenfor Indvindingsopland udenfor OSD til Stignæs Vandindvinding I/S, men boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) berøres ikke, da disse ligger ca. 400-600 meter syd for plan- og projektområdet.

Figur 8-2 Plan- og projektområdets beliggenhed i område med drikkevandsinteresser (OD), men uden for OSD-områder (blå flade). Desuden ses indvindingsopland for Stignæs Vandindvinding I/S (blå streg) samt boringsnære beskyttelsesområder – BNBO (cirkler).

8.3 Konsekvensvurdering

8.3.1 Anlægsfasen

Jord

Ved etablering af vejadgang og overkørsel over Fodsporet uden for og i kanten af plan- og projektområdet, skal håndtering af jord ske efter jordforureningslovens regler for områdeklassificeret jord. Ved gravearbejde og bortkørsel af jord skal der forinden ske anmeldelse til Slagelse Kommune som myndighed.

Der er ikke registreret forurening eller forventninger om forurening inden for plan- og projektområdet, og der er derfor ikke særlige forhold omkring håndtering af forurenede jord under anlægsarbejder.

Hvis der spildes olie eller lignende fra arbejdsmaskiner og køretøjer under op-sætning af solcellepanelerne, kan der potentielt være risiko for forurening af jord og grundvand. Risikoen for spild af olie eller diesel vurderes at være lille og kan sammenlignes med risikoen fra almindelige landbrugsmaskiner på marken. Ved et eventuelt spild kan der hurtigt foretages afværgeforanstaltninger i form af afgravning af øverste jordlag.

Drikkevandsinteresser

Distributionstransformere rundt om i lokalplanområdet er hermetisk lukkede og leveres med olie fra leverandøren. Der vil således ikke blive påfyldt olie i disse transformere i anlægsperioden.

Stepup-transformerne leveres med olie i tanken, og der er monteret spærreventiler mod alle radiatorer mv. Der leveres olie til topfyldning af ekspansionsbeholdere og radiator, og olien påfyldes af transformerleverandøren med specialudstyr med pumper, der suger olien ud af tromler/kar. Der er på transformeren monteret haner/ spærreventiler, således der kan tilsluttes slanger fra udstyret. Slangene er armeret og forsynet med pakninger, hvor de monteres på ventiler. Al påfyldning foregår over oliegrube. Olietromler placeres på riste på fundament, så evt. spild under påfyldning opsamles.

Det forventes som udgangspunkt ikke, at der vil blive behov for midlertidige grundvandssænkninger i anlægsfasen i forbindelse med udgravning til fundamenter til stepup-transformer og teknikbygninger. Dette med henvisning til, at der ikke forventes høj grundvandsstand inden for plan- og projektområdet, men derimod middel grundvandsstand, jf. Slagelse Kommuneplan. Det kan dog ikke udelukkes, at der lokalt kan forekomme høj grundvandsstand i dele af plan- og projektområdet, som kan give behov for midlertidig grundvandssænkning, hvilket afklares med boreprøver forud for etablering af stepup-transformeren.

Ved en midlertidig grundvandssænkning skal det sikres, at der ikke sker uønskede vandstandssænkninger i søer og vandløb i nærheden. Der skal jf. vandforsyningsloven søges om tilladelse ved Slagelse Kommune til grundvandssænkning (bortledning af grundvand), hvis det sker inden for 300 m fra en indvindingsboring til et alment vandværk eller hvis den oppumpede vandmængde overstiger 100.000 m³/år om året i 2 år. Yderligere skal der søges om tilladelse til udledning eller reinfiltration af oppumpet grundvand.

8.3.2 Driftsfasen

Jord

Solcelleanlægget og transformere i drift vil ikke have udledning af stoffer, der kan medføre risiko for jordforurening. Transformatorer indeholder olie i lukket

system, og risikoen for udslip af olie i en uheldssituation vurderes at være *ubetydelig*, Jf. beskrivelsen i forhold til drikkevandsinteresser neden for.

Drikkevandsinteresser

Driften af solcelleanlægget forventes ikke at have en negativ påvirkning på grundvandsdannelsen og grundvandets kvantitet, idet arealet ikke bebygges/befæstes i væsentlig grad. Nedbør, som falder på arealet, vil nedsive til grundvandsmagasinet ligesom før etableringen af anlægget.

Driften af solcelleanlægget forventes desuden ikke at have en negativ påvirkning på grundvandets kvalitet, da solcellepanelerne ikke har væsker i konstruktionen.

Transformatorerne placeres i transformatorhuse fordelt ud over hele plan- og projektområdet. Der opbevares olie i hver transformator. Transformerne er hermetisk lukkede og leveres med olie fra leverandøren. Der skal således ikke påfyldes olie i transformerens levetid. Under transformerne er installeret et olieopsamlingskar, således evt. lækage opsamles. Det sikrer, at der ikke er risiko for udslip til jord og grundvand. Transformerens levetid er minimum 35 år og den beregnede gennemsnitstid for fejl på transformerne er 1.000 år (MTBF), og der vurderes derfor at være lille sandsynlighed for, at der sker lækage.

Alle transformere er udstyret med niveauføler og giver alarm til Better Energys styringscentral ved for lavt olietryk. Hvis der går en alarm grundet for lavt olietryk (lækage), afmonteres transformeren og medtages til reparation eller skrot. Der sker således ikke reparation på stedet med risiko for udslip af olie. Der foretages løbende inspektion med 5 års interval. Udvendige forhold inspiceres årligt.

Stepup-transformeren etableres på fundament, hvor afvanding af overfladevand opsamles og ledes gennem olieudskillere til åbent nedsivningsbed. Transformeren er forsynet med et opsamlingskar, der kan opsamle olien, hvis der skulle komme et brud. Derudover er der automatiske lukkere og alarmer på systemet, så olie ikke kommer ud. Transformerens olieholdige dele er hermetisk lukkede, og sandsynligheden for olieudslip vurderes at være meget lille. Etablering af nedsivningsbed forudsætter spildevandstilladelse fra Slagelse Kommune.

Solcellepanelerne opstilles på varmgalvaniserede stålstativer, som rammes direkte fast i jorden uden fundamenter. Varmgalvaniseret stål er meget slidstærkt og modstandsdygtigt overfor miljøpåvirkninger og anses som relativt miljøvenligt og anvendes blandt andet også til drikkevandsledninger.

Der vil med tiden ske en langsom forvitring af ståloverfladen, og zinken på overfladen kan dermed frigøres til den omgivende jord. Zinklaget på stålplæne er dog meget tyndt, og typisk vil der være mindre end 1 g zink per m³ ståloverflade. Det naturlige baggrunds niveau af zink i jorden i Danmark ligger typisk mellem 10 og 300 g per m³. Bidraget fra det nedrammede galvaniserede stål til jordens indhold af zink anses derfor som uvæsentlig. Der vil således være en lille teoretisk risiko for, at zinklaget på stålplæne frigøres over tid, men dette sker i ubetydelige små mængder.

Desuden vil celleglassets coating med titanium oxid og eventuelt grafen kunne vaskes/slides af, men alene i helt ubetydelige mængder. Risikoen for nedsivning til grundvandet betragtes dog som meget lille, idet disse stoffer i praksis ikke er opløselig i vand, og derfor er risikoen for påvirkning af grundvandet ubetydelig.

Rengøringen af solcellemodulerne foregår med rent vand, og derfor forventes ingen påvirkning af grundvandet fra rengøring.

Udtagning af landbrugsarealer og etablering af solcelleanlæg med græs og dyrehold i økologisk drift vil reducere gødskning og sprøjtning og dermed påvirkningen af grundvandet.

Ved ændringen i tilførsel af handels- og husdyrgødning ved overgang fra landbrugsjord til solcelleanlæg kan der forventes en reduktion af den samlede tilførsel af kvælstof og fosfor på i gennemsnit 175 kg kvælstof og 24 kg fosfor pr. ha pr. år. Reduktionen er lidt større på arealer med husdyrbrug end på planteavlbrug.

En ændret anvendelse fra jordbrug til solcelleanlæg betyder, at der ikke tilføres gødning, og marken henligger som græs- og naturareal. Udvaskningen fra græsmark angives til 13-16 kg kvælstof pr. ha pr. år fra henholdsvis lerjord og sandjord. Effekten på udvaskningen af kvælstof fra rodzonen ved overgang fra landbrugsjord til solceller vil være i størrelsesordenen 10-25 kg fosfor og 40-65 kg kvælstof pr. ha på henholdsvis ler- og sandjord.

Etablering af solcelleanlægget vil derfor sammenlignet med traditionel landbrugsmæssig udnyttelse reducere påvirkningen af grundvandet med nitrat, pesticider og sprøjtemidler. Solcelleanlæggets drift er generelt grundvandsbeskyttende og plan- og projektområdet ligger desuden uden for udpegede indsatsområder for grundvandsbeskyttelse.

8.4 Sammenfatning

Samlet set er det for påvirkninger af jord og grundvand vurderet, at:

- > Etablering af solcelleanlægget og tilhørende tekniske anlæg medfører ikke behov for håndtering af forurenede jord, da der ikke er registreret eller forventning om forurenede jord inden for plan- og projektområdet, og da der vurderes at være *ubetydelig* risiko for forurening under anlægsarbejder. Ved etablering af vejadgang og overkørsel over Fodsporet uden for og i kanten af plan- og projektområdet, skal gravearbejde og bortkørsel af jord forinden anmeldes til Slagelse Kommune, jf. jordforureningslovens regler.
- > Etablering af solcelleanlægget og tilhørende tekniske anlæg vurderes at have en *ubetydelig* påvirkning på grundvandsdannelsen og grundvandets kvantitet.
- > Etablering af solcelleanlægget vurderes at have en *lille positiv* påvirkning på grundvandets kvalitet, da udtagning af landbrugsdrift uden gødning og sprøjtning i minimum 30 år vil reducere nedsivningen af nitrat, fosfor og

pesticider til grundvandet. Solcelleanlæggets drift er generelt grundvandsbeskyttende og plan- og projektområdet ligger desuden uden for udpegede indsatsområder for grundvandsbeskyttelse.

- > Risikoen for spild og påvirkning af jord og grundvandet i driftsfasen vurderes at være *ubetydelig*, da
  - > de olieholdige enheder i anlæggets transformere er hermetisk lukkede og elektronisk overvåget, og stepup-transformer er desuden udført med opsamlingskar,
  - > solcellepanelerne ikke indeholder væsker eller medfører produktion af affald,
  - > der ikke produceres affaldsprodukter fra anlægget under drift,
  - > kun ganske få stoffer frigives fra anlæggets overflade, og
  - > der anvendes rent vand til rengøring.

Samlet vurderes projektet at have en *ubetydelig* påvirkningsgrad og risiko for forurening af jord og grundvand.

8.5 Afværgende foranstaltninger

Da anlægget ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger vurderes det, at der ikke vil være behov for afværgeforanstaltninger.

Der foreslås derfor ingen afværgende foranstaltninger - udover de tiltag som indgår i projektet, herunder at der under stepup-transformere er installeret et olieopsamlingskar, således at evt. lækage opsamles samt at plan- og projektområdet ikke sprøjtes og gødes.

8.6 Overvågning

Med udgangspunkt i ovenstående vurderes der ikke at være negative miljøpåvirkninger for så vidt angår jord og grundvand.

På denne baggrund foreslås ingen særskilte overvågningstiltag.

8.7 Referencer

- > Forslag til vandområdeplanerne 2021-2027 (Miljøstyrelsen 2021b).
- > Slagelse Kommuneplan 2021.
- > Danmarks Miljøportal og GEUS Jupiter-database.
- > Naturstyrelsens vejledning til kvælstofberegninger, maj 2014.
- > Notat om betydning af solcelleanlæg for næringsstoffetab, pesticider og miljøfremmede stoffer, SEGES, maj 2019.

- > Udredning om solceller over drikkevandsområder - risikovurdering, Teknologisk Institut, dec. 2019.